

2021. december XVII. évfolyam 12. szám

PEGAZUS

A LOVASOK LAPJA

TÁMOGATÓ

nka

Nemzeti Kulturális Alap

CZÉKUSÉ A VARSÓI VILÁGKUPA

Hogy a ló
NE LEGYEN IJEDŐS

ÚJ SOROZAT
HÁTTÉREMBEREK

NAGY
REMÉNYSÉGEK

720 Ft

A MAGYAR LOVASSPORT SZÖVETSÉG KIADVÁNYA

BÁBOLNA NEMZETI MÉNESBIRTOK

DIÓSPUSZTAI MÉNES: AHOL A KLASSZIKUS LOVAK NEVELKEDNEK

2021:

SHY BOY:

Magyar Derby
nyerő

2020:

CIRFANDLI: Év lova

ARKTISZ: Alagi Díj,
második az Osztrák Derbyben

2019:

LILI: Hazafi díj, Kancadíj nyerő,
második a Magyar Derbyben

2018:

ESTI FÉNY: Magyar Derby, Kincsem Díj, ...

ELÉRHETŐSÉGEK:

Hegedüs Zsolt ménesvezető

2890 Tata-Dióspusztá

Telefon: +36-30 47 46 461

e-mail: hegedus.zsolt@babolnamentes.hu

www.babolnamentes.hu

Köszöntő

Horsemanship. Egyike az olyan szavaknak, amelyeknek nincs igazán csattanós, a lényegét kifejező magyar megfelelőjük. Pedig mindent összefoglal, amitől valaki igazából lovasemberré válik. Na, erről a fogalomról jelent meg végre két kötet, dr. Burucs Balázs nagyszerű fordításában. Minden bennük van, de tényleg minden, ami fontos a lóról. Azok a klasszikus alapok, amelyek manapság a misztikum kategóriájába kezdenek tartozni, egészen egyszerűen azért, mert nincs kitől megtanulni a lóval való bánásmód alapjait. Hihetetlenül hangzik, de lassan felnő egy olyan korosztály, amelynek tagjai nemzetközi szinten lovagolnak, de nem tudnak lovat ápolni és nincsenek tisztában azzal, hogy például mikor lázas a ló. A lovasember kézikönyvének kötelező olvasmánnyá kell válnia minden lóval foglalkozó ember számára. Ezzel nemcsak magunknak tartozunk, hanem elsősorban a lovainknak.

Szebényi Dániel

CÍMLAPFOTÓ: SOMOGYVÁRI ANETT

tartalom

DÍJUGRATÁS

Kiss Lizanna duplázott Balatonvilágoson 6

DÍJLOVAGLÁS

Championátus döntő 2021 10

DÍJUGRATÁS

Czékusé a varsói világkupa 13

TÁVLOVAGLÁS

A szezon utolsó versenyei 14

FOGATHAJTÁS

Mondok József-emlékverseny a Kincsem Parkban 16

FOTÓPÁLYÁZAT

Az év képei 21

LOVASTORNA

Leköszön a szakág vezetőbírója 22

LÓTARTÁS

Érzéketlenítsünk, hogy a ló ne legyen ijedős 23

LÓVERSENY

Sikeres a Tanösvény Program a Kincsem Parkban 26

GALOPP

Jövő évi nagy reménysek 28

EDZÉSELMÉLET

Növeljük önfegyelmünket! 34

	HÁTTÉREMBEREK
36	Az öttusalovak szakértője – Ladvenszky József
	KITEKINTÉS
39	Lovak és lovasok Dunatőkésen
	LÓTARTÁS
42	Szent Györgytől Szent Mihályig a legelőn
	RÁLÁTÁS
46	Eric Navet: A gondolkodásmód számít
	MILITARY
48	Mikor, ki, hol, hogyan? Kalandozások a military történetében
	GYEREKEKNEK
52	Apró figyelmességek télvíz idején
	PORTRÉ
54	Kérdezz, felelek mindenre! – Losonczy Anikó
	ÉLETKÉPEK
56	Egy fotó, egy történet
	ÉLETKÉPEK
58	Életképek, 2021
	MAGYAR LOVASSPORT SZÖVETSÉG
62	Eredmények, november
	AKTUÁLIS
66	Versenynaptár

Kiss Lizanna

DUPLÁZOTT BALATONVILÁGOSON

November második hétvégéjén a Pulai Lovaspark adott otthont a fedeles szezonunk eddigi legrangosabb megmérettetésének. A több mint 600 startot számláló háromnapos versenyhétvégén külön kategóriában bírálták a póni kategóriát, a gyermek, az ifi, az amatőr, az U25, illetve a felnőtt lovasokat. Az extra pénzdíjak mellett a balatonvilágosi helyszínen a megszokott remek színvonal várta a versenyzőket. A folyamatosan megújuló akadályparktól és a profi szervezéstől kezdve a finom családi ízvilágot kínáló büfén át a kifogástalan talajig mindennel a legjobb tudása szerint várta a szervező Kövy család és csapata a versenyzőket.

A vasárnapi nagydíjakra való minősülés feltétele volt az adott kategória nagykörében minimum egy befejezett pálya, amit a lovasok pénteken vagy szombaton teljesíthettek. A legnépesebb ifi korosztály mellett a szerényebb mezőnyt magáénak tudó póni kategóriában nagydíjat ugyan nem rendeztek, de mindhárom napon a Gubicza nőrek taroltak. A győzelmet mindhárom nap Gubicza Dorottya szerezte meg, kétszer Zorro van de Vossentip, míg vasárnap Quint van de Groenheuvel nevű pónijával. Dorottya testvére, Sarolt pedig Tortugával ért el mindennap értékes helyezéseket.

Az amatőrök számára kiírt VIP körben 110 és 115 centiméteres pályákon verse-

nyeztek a lovasok. Pénteken a Veszprémi UKE lovasa, Naményi Panna nyert Miniatür nevű lovával egy kiemelkedően gyors lovaglással. Szombaton összevetésre írták ki a VIP kört, ahol magas számú, tizenhárom hibátlan született, közülük tízen az összevetésben sem hibáztak. Leggyorsabb ezúttal a pénteki nyerő klubtársa, Merényi Réka Panna és Hermione volt. Az amatőrök vasárnapi legmagasabb versenyszámában az előző napi nyerő a második helyre szorult, hiszen majd két másodperccel gyorsabban lovagolta le a pályát a nagyon megbízható, kiegyensúlyozott teljesítményt nyújtó tapasztalt páros, Vajay Dóra és Balouvalley.

Vasárnap sorban követték egymást a nagydíjak. A gyermekek kezdték a sort, a 115 centiméteres összevetésre kiírt versenyszámában huszonhárman startoltak. Közülük mindössze hatan tudtak hibátlanul teljesíteni az alappályán, így ők kerültek az összevetésbe, ahol újabb négy hiba nélküli lovaglásnak örültek a gyermekek, szülők és edzőik. A döntő végelszámolásában harmadik helyen végzett Both Petra és Mirosardo, a második az idei év gyermek válogatott lovasa, Bódai Hanna és Coliano lett. A győztes pedig Técsy Attila tanítványa, a mindig higgadtan és tudatosan lovagló Hermann Zsófia lett Nobel van het Greevenhof Z nevű lovával, aki

győzelme után értékelte a versenyhétvégét és mesélt picit magáról.

Zsófi, mióta lovagolsz?

Négyéves koromban kezdtem el lovagolni, ismerkedni ezekkel a csodás állatokkal, és körülbelül három éve kezdtem versenyezni.

Hogy készültél erre a versenyre?

Igazából az idei első fedeles versenyem Budapesten a Nemzeti Lovardában volt, ahol már sikerült szép eredményeket elérnem, és mivel a két verseny között egy hét telt csak el, főleg a gimnasztikai edzésre és az idomítómunkára helyeztük a hangsúlyt.

Kivel edzel, milyen sűrűn, hány lovat lovagolsz?

Két edzővel is dolgozom: Boros Sándorral Hortobágyon, aki a síkmunkát és az ugróedzéseimet segíti a kezdetektől, illetve újabban Técsy Attilával is, aki a fiatal lovaik munkáját is segíti, és velem dolgozom együtt a versenyeken is. Külön köszönetet szeretnék mondani Horváth Baláznak, aki edzőm távollétében ezen a hétvégén velem volt, segített a felkészülésben, ezért ez a mostani siker még különlegesebb számomra.

Három lovat lovagolok, közülük kettőt napi szinten Hortobágyon. A harmadikat, mivel ő még csak hatéves, Attila képezi, és hetente legalább egyszer, de amikor csak időm engedi, átjárok edzeni Nyírtassra. Az idei fedeles szezon kezdetétől velem is versenyzek.

Legrutinosabb és legidősebb lovam Nobel, velem szinte már azt mondhatom, hogy egymás gondolatait is tudjuk, sikerült nyáron életünk első 130 centis pályáját is teljesíteni, és a mostani gyermek nagydíj döntőjét is velem nyertem. Jelenleg a második számú lovam LNS Cassiana, akit idén vásároltak a szüleim. Vele a következő három-négy évben nagyon nagy terveim vannak. Harmadik lovam, MR Brown még csak hatéves, nagyon fiatal, de már az első közös edzésünktől kezdve egy hullámhosszra kerültünk, és ennek nagyon örülök. Az első közös versenyünket is igen jó élményekkel zártuk, és külön büszke vagyok rá, hogy az idei szabadtéri szezonban a tenyészversenyen a második legjobb hatéves ló lett.

Nyáron egyértelműen mindenki imádja ezt a versenyhelyszínt, té-

■ 1. A felnőtt kategória tizennyolc indulója | 2. A felnőtt kategória nyertese, Mráz Tamás és BN Silver | 3. A gyermek kategória nyertese, Hermann Zsófia és Nobel van het Greevenhof Z

len is szeretsz a Balatonra járni versenyre?

Életem első eseménye, a Mocorgó Program is ide köthető, úgy érzem, itt indult el a versenykarrierem.

A nyári időszakban ez a helyszín csodálatos a Balaton közelsége miatt is, télen pedig a méretében és hangulatában is egyedülálló fedeles versenypálya, valamint a hozzá tartozó melegítő fedeles is tökéletes versenyhelyszín.

Hogy tudod összeegyeztetni az iskolát, tanulást a lovaglással?

Korosztályom számára még muszáj, hogy a tanulás legyen a legelső, de nagyon nagy szerencsém van, hogy olyan iskolába járok, ahol az intézmény vezetősége és a tanáraink maximális segítséget nyújtanak, hogy ki tudjak teljesebben a versenyzésben.

Mik a további terveid a fedeles szezonra?

Elég sűrűnek mutatkozik a következő hónap, a jövő héten a Talent Programban veszek részt Nobellel, így újra Balatonvilágosra utazunk. A rá következő héten a fia-

tal lovammal indulok a Nemzeti Lovardában a kiemelt versenyen, majd Budapesten, a nemzetközi versenyen állunk rajthoz idén utoljára, ahol újra Nobelrel indulok a VIP Tourban – zárta a beszélgetést Hermann Zsófia.

A legfiatalabbak után az ifjúsági lovasok következtek, ugyancsak összevetéses versenyszámmal, de ezúttal már 130 centiméter magas akadályok voltak a pályán. Itt több start volt, de huszonnégyből mindössze öten lovagoltak hibátlan, duplán pedig csak az első három lovasnak sikerült. Harmadik lett az előző héten Ausztriában is jól versenyző Bencses Réka és Ariana Z; második a balatonvilágosi versenypályát jól ismerő és jó érzékű fiatal lovashölgy, Viasz Hanna és Caviar nevű lova; míg az első helyen a mórahalmi ifjúsági válogatott Kiss Lizanna végzett Cloé nevű lovával, edzője Füzér Gábor.

Az U25-ös versenyszámot a fiatal, huszontöt év alatti lovasok számára 135 centiméteren, egyszeri összevetéssel írták ki. A tizenkilenc startolót számláló mezőnyben a nagydíjak alappályáin heten is hibátlanul lovagoltak, ez a kategória volt ebben a tekintetben a csúcstartó. Így talán itt volt a legnagyobb verseny az első helyért, végül négy hibátlan lovas maradt. Harmadik lett Janik Attila tanítványa, a mindig bátran versenyző Csibi Zsófia és Cool Conrad S, őt megelőzve a második helyen csapattársa végzett, a szintén a Colonado Lovasiskola SE színeiben versenyző Osztovits Péter és Laguilot Z. Az első helyet pedig Cashflow nevű tapasztalt lovával Kiss Lizanna szerezte meg, aki a vasárnapi napon duplázott, és így az U25 kategóriát is megnyerte. Vele is beszélgettünk a verseny után.

Lizanna, gratulálók a duplázáshoz! Készültél speciálisan erre a versenyre?

Egy-egy versenyre nincs külön speciális felkészülési edzéstervem, általában a verseny előtt két-három nappal van az utolsó ugróedzésem az edzőmmel, Füzér Gáborral. Tekintve, hogy ez egy kiemelt verseny volt, a jó eredmények érdekében nem itt akartuk megkezdeni a fedeles szezont, így már két héttel ezelőtt részt vettünk egy bemelegítő versenyen a Nemzeti Lovardában.

Cloé, akivel az ifjúsági számot nyerted, elég speciálisnak tűnik. Mindig bírsz vele?

Ő az édesapám által tenyésztett hétéves kanca, akinek mindenről megvan a határozott véleménye, és ha valami nem úgy történik, ahogy ő azt szeretné, néha elég drasztikusan tudja jelezni. Főleg ez az oka, hogy őt leginkább csak én lovagolom a kiképzése kezdete óta. Hatalmas szíve van, bátor és nagyon óvatos, ezek olyan tulajdonságok, amik nem sokszor társulnak egyetlen lóban, épp ezért elnézhető neki, hogy néha elég nehezen kezelhető. Nagyon eredményes szezont

tudhatunk magunk mögött, például a nemzetközi fiatal ló versenyszámok többszörös nyertesei és helyezettei voltunk, valamint a Fiat ifjúsági országos bajnokságon végig verőhiba nélküli teljesítménnyel a második helyezést tudtuk elérni.

Hogy érezted magad Balatonvilágoson a Pulai Lovasparkban?

Nagyon jó hangulatú verseny volt, kitűnő szervezés, amiért köszönettel tartozunk a Pulai Lovaspark csapatának. Ez Magyarországon a kedvenc fedelesem a talaja és mérete miatt. A pályaépítőnek köszönhetően nemzetközi színvonalú pályákat lovagolhattunk benne, ami a verseny színvonalát is tovább emelte.

FOTÓ: HAJDU KRISZTINA

Mik a további terveid a fedeles szezonban?

Remélem, idén lesz teljes fedeles szezon, és nem szól közbe a koronavírus. Jelenleg két legfőbb célom, hogy a decemberben megrendezésre kerülő budapesti világkupán, illetve a jövő évi fedeles döntőkön minél eredményesebben szerepeljek.

Mi volt a különbség a két pálya között, amit lovagoltál? Melyik volt nehezebb?

Mivel a pálya vonalvezetése megegyezett, ezért a magasságkülönbség miatt és az ellenfelek tapasztaltsága miatt az U25 kategóriát mondanám a nehezebbnek.

Jelenleg melyik lovad tartod a leg-erősebbnek?

A rutinja miatt Cashflow-t, de a kategóriában a másik három, még fejlődésben levő lovamra is maximálisan számíthatok.

A tanulással hogyan tudod összeegyeztetni a versenyeket?

Hatodik osztályos korom óta magántanulói státuszom van, ami hatalmas segítség, de azért így sem könnyű, főleg most már a gimnáziumban. Mindig a két legfőbb célom lebeg a szemem előtt, hogy minél többet tudjak lovagolni, és kimagasló eredményeket elérni mind a tanulásban, mind pedig a versenyeimben – foglalta össze magával szemben támasztott, nem kicsi elvárásait Kiss Lizanna.

A felnőtteknél már 145 centiméteres magasságok várták a tizennyolc nevezőt, közülük mindössze ketten jutottak az összevetésbe, ahol nem született újabb hibátlan lovaglás. Harmadik Füzér Gábor tanítványa, a kiskunhalasi színekben versenyző Weinhardt Virág lett Equest Cha-Chával, második helyen pedig az összevetésben négy hibapontot lovagló Horváth Balázs végzett, aki a Pataki Mihály tulajdonában álló gyönyörű nyolcéves mént, PM Baloustart lovagolta. A kategória nyertese pedig a badacsonyi Mráz Tamás és tízéves sárga kancája, BN Silver lett.

- 1. Kiss Lizanna az ifjúsági kategóriát Cloé nevű lovával nyerte meg, az U25-ös versenyszámot pedig a képen látható Cashflow-val
- ! 2. A felnőttek versenyszámában, 145 centiméteres akadályokon ketten jutottak az összevetésbe, közülük Mráz Tamás nyert
- ! 3. Gubicza Dorottya és Zorro van de Vossentip, a póni kategória sikerpárosa
- ! 4. Az amatőr kategóriában a Vajay Dóra – Balouvalley páros nyert

Tamás, hogyan értékeled a versenyt?

Összességében eredményes hétvégét zártam a lovakkal, úgyhogy teljes mértékben meg vagyok elégedve a teljesítményünkkel.

Mindössze ketten jutottak az összevetésbe, közülük te lovagoltál először. Mi volt a taktikád?

Úgy gondolom, nehéz első lovaként összevetést lovagolni. Két izgalmas pályának néztünk elébe, s mivel csak ketten vetettünk össze, egyszerű taktikát követtem: mindenképpen gyors pályát szerettem volna menni, hisz sok más választásom nem volt.

Milyenek tartod a balatonvilágosi létesítményt?

Nekem szinte csak jó tapasztalataim vannak az itteni versenyekkel kapcsolatban. Remek a talaj, nagyon jó a kinti és a fedett pálya is, szeretik a lovak és jól is ugranak bent. Majdnem az összes versenyükön részt veszünk.

Immáron két éve lovagolod a tízéves sárga kancát, milyenek ítéled meg őt?

Silver az egyik legstabilabb lovam. Úgy érzem, nagyon jól összeszoktunk és mindig számíthatunk egymásra. Jó képességekkel rendelkezik, és ami szintén fontos, hogy beleteszi a szívét minden egyes pályába. Nagyon szeretek vele együtt dolgozni.

Mik a terveid a fedeles szezon végéig?

Már két éve annak, hogy az utolsó fedeles döntő megrendezésre került, remélem, ebben a szezonban újra megnyitja kapuit. A felnőtt bajnokság az elsőrendű cél. A fedeles szezon végéig szeretném felkészíteni saját tenyésztésű lovaikat a koruknak megfelelő szintig, illetve folytatni ezt az eredményes versenyzést és felkészülést a többi lovammal is, zárta a beszélgetést Mráz Tamás.

Katona Linda

Championátus döntő

2021

Szilvásváradon került megrendezésre a díjlovagló championátus döntője és a fiatal lovak championátusa. A szilvásvárad Lipicai Lovasközpontban gyönyörű őszi időjárás mellett, az európai színvonalú arénában versenyeztek a lovasok.

A háromnapos versenyre rekordszámú, 232 nevezés érkezett, 106 ló-lovas páros mérhette össze tudását az előkészítő versenyszámoktól a nehézsztályig. A bírói kart három I. és két II. osztályú bíró mellett a cseh nemzetközi bíró, Simona Fialova erősítette. A döntőn ketten, Tóth Zsuzsanna és Wassibauer Mariette sikeres M szintű bírói vizsgát tettek.

A fiatal lovak championátusa Szilvásváradon debütált, hiszen a Díjlovagló Szakágban 2021-től került bevezetésre a versenysorozat. A kétnapos bajnokságon öt- és hat-

éves kategóriában versenyeztek a lovak. Mindkét korosztályban magyar tenyésztésű ló végzett az első helyen: az ötévesek bajnoka Aranykapu Rose lett, lovasa Sámoly Zsófia, tenyésztője Andirkó Attila; a hatéves kategóriában pedig Alma végzett az első helyen, lovasa Szokola Csaba, tenyésztője Nagyházi Júlia és Szebényi Dániel.

A championátus döntőn összesen hét kategóriában, ifjúsági és felnőtt korosztályokban avattak bajnokokat.

Az E kategóriában az új szabályzat értelmében először minősülhettek lovasok a sza-

badidőlovas versenyekről, illetve a Póni Klub versenyszámaiból. Az ifjúsági kategóriában tizenkét páros mérte össze tudását, a dobogó legfelső fokára az Agria Dressage LSE versenyzője, a Borza Enikő edző által felkészített Sebe-Papp Natasa léphetett.

Mint elmondta, három éve kapta meg az első lovát, Lady Noret-tet, aki „egy igazi póni kanca”, és nagyon ragaszkodik hozzá. „Idén májusban rajtjengedélyvizsgáztam, azóta két lóval versenyzek. Augusztusban az északkelet-magyarországi régiós bajnokságon az év utánpótlás lovasa, a

2

3

4

■ 1. Az S kategória ifjúsági bajnoka, Isóczy Panna Viola és Resuelto Uram

■ 2. Az E kategória ifjúsági lovasai között Sebe-Papp Natasa lett az első

■ 3. A fiatal lovak championátusának öt éves bajnoka Aranykapu Rose lett, lovasa Sámoly Zsófia ■ 4. Az A kategória ifjúsági versenyzői között Domokos-Kószó Marcell nyert Furioso-123 Lényeg nyergében

championátuson pedig az E kategória ifjúsági bajnoka lettem Zander van Beekhof nevű lovammal. Nagyon szeretek versenyezni” – mondta Natasa.

Az E kategóriában a felnőttek között Rébítz Fanni és Haarp párosa végzett az első helyen.

Az A kategória a 2021-es championátus legnépesebb versenyszáma volt, összesen 28 páros szállt versenybe a kategóriabajnokságerért. Az ifjúsági versenyzők között Domokos-Kószó Marcell, és a magyar tenyésztésű Furioso-123 Lényeg magabiztos győzelmet aratott, mindkét nap 70% fölötti lovaglással. A felnőtt versenyzők között Szaniszló Dóra szintén magyar tenyésztésű lóval, Reál-Száll Démoszal győzött.

L kategóriában kiélezett verseny alakult ki mind az ifjúsági, mind a felnőtt versenyzők között. Az ifjúsági kategóriában a győztes Nemes Kitti – Wisconsin párostól kevesebb mint 1%-kal maradt le a második helyen végző Bánhidy Márk Pál és lova, Feiner Kerl 80. A felnőttek versenyét sikerült versenyigazgatói teendőim mellett is megnyernem az Állami Ménesgazdaság Szilvásvárad Pluto XXXII-4 nevű fedezőménijének nyergében. A második helyen Botos Lilla és Curly Coco 2 végzett, a dobogósok között itt is csupán 1%-os különbség volt.

LM kategóriában az ifjúsági bajnok Plutzer Zita és Harvenstein's Olympic, a felnőtt bajnok pedig Farkas Luca és Aranykapu Ravija lett. Az licenszszerező (MB) kategóriában évről évre több versenyző méri össze tudását, a 2021-es évben összesen 16 páros indult a bajnokságerért. Az ifjúsági lovasok között az Agria Dressage versenyzője, File Borbála és Wagner győzött. A felnőttek között Németh Enikő és lova, Innuendo bizonyult a legjobbnak mindkét nap.

Mint Enikő a verseny után nyilatkozta, Szilvásváradra mindig szívesen jönnek. „Többször volt lehetőségünk ezen a színvonalas helyszínen versenyezni, ami mindig hatalmas élmény. Az itt elért legutóbbi

Az Állami Ménesgazdaság Szilvásvárad fedezőménje, Pluto XXXII-4 a championátus L kategóriájában versenyzett lovasával, e sorok szerzőjével; mindkét nap magabiztos győzelemmel biztosítottuk a bajnoki címet. Ezzel a versennyel Pluto XXXII-4 18 éves korában, a díjlovagló championátus döntőjén bajnokként búcsúzott a versenysporttól.

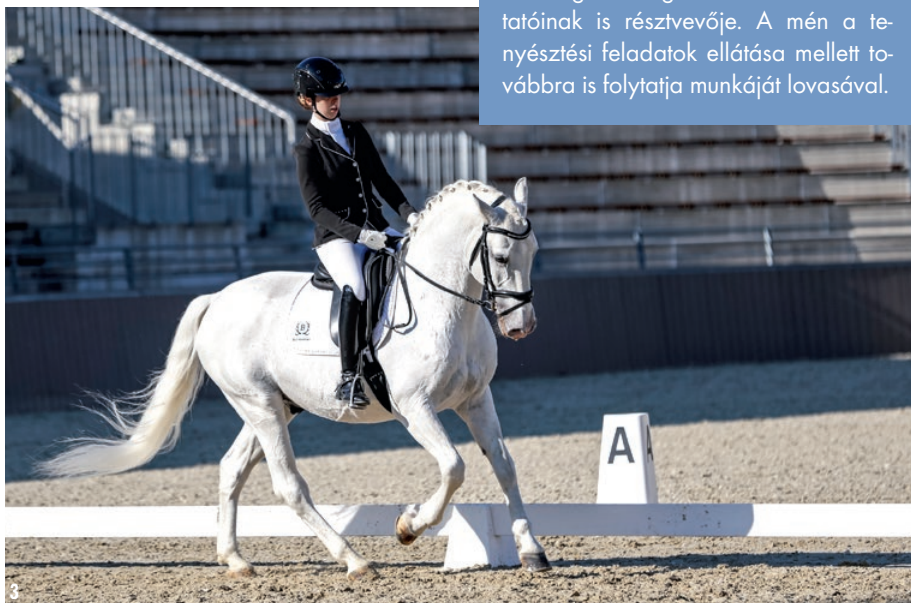
Pluto XXXII-4 Paktum 2003-ban született, tenyésztője és tulajdonosa az Állami Ménesgazdaság Szilvásvárad. Apja Pluto XXIX-13, anyja Pluto Prismo. 2009-ben tett sikeres ménevizsgát, azóta több utódja sikeresen versenyez is a díjlovassportban.

2018-ban került vissza Szilvásváradra, akkor kezdtük meg a közös munkát. A díjlovaglóversenyek mellett az Állami Ménesgazdaság Szilvásvárad bemutatóinak is résztvevője. A mén a tenyésztési feladatok ellátása mellett továbbra is folytatja munkáját lovasával.

■ 1. A licenszszerző (MB) kategóriában a felnőttek között Németh Enikő és Innuendo bizonyult a legjobbnak mindkét nap

■ 2. A háromnapos versenyre rekordszámú nevezés érkezett, 106 páros mérhette össze tudását ■ 3. Az L kategóriában a felnőttek versenyét e sorok szerzője, Rácz Zsófia nyerte Pluto XXXII-4 nyergében

eredményünkre is nagyon büszkék vagyunk. Lovam, Innuendo egy hétéves hannoveri herélt, aki már három éve a családkunk tagja. Rendkívül kitartó, kiegyensúlyozott, jó vele a közös munka. Sokat készültünk erre a megmérettetésre, amelyben edzőm, Schmidt Anita volt a segítségemre. Anita időt és energiát nem kímélve segíti a mindennapi munkánkat, amit ezúton is köszönök neki. A kitűzött céljainkat eddig sikeresen teljesítettük, és folyamatosan készülünk az újabb kihívásokra” - nyilatkozta Enikő.

Az MA kategória ifjúsági bajnokságát Baunoch Zsófia nyerte Lohengrin nyergében, a felnőttek között Jakus Zsófia léphetett a dobogó legfelső fokára, aki Lehel Dominick nevű lovát lovagolta.

S kategóriában ifjúsági bajnokot avattak, aki nem más volt, mint Isóczky Panna Viola és Resuelto Uram.

A csapatbajnokságban összesen tíz csapat mérte össze tudását négy régióból. A győztes Közép-Magyarország I. csapata lett (Borbély Orsolya, Szabó Tímea, Németh Enikő, Csury Kata), a második helyen

Északkelet-Magyarország Agria I. nevű csapata végzett (csapattagok: File Borbála, Bánhidly Márk Pál, Sebe-Papp Natasa, Rácz Zsófia), a dobogó harmadik fokára pedig Északnyugat-Magyarország csapatának tagjai állhattak (Szaniszló Dóra, Molnár Mercédesz Annamária).

A rendezők a verseny előtt és ideje alatt is számíthattak a Díjlovagló Szakbizottság tagjainak támogatására, amit ezúton is szeretnénk megköszönni.

Rácz Zsófia
versenyigazgató

Czékusé a varsói világkupa

November második hétvégéjén több magyar lovas is részt vett a nagyon értékes világkupa-pontokat is érő varsói CSI-W versenyen. A hétvége alatt a magyar csapat több helyezést is bezsebelt különböző versenyszámokban, de a vasárnap megrendezett Grand Prix-ben igazán kiemelkedő magyar siker született, hiszen a kisteleki Czékus Zoltán tízéves kancájával, Ricolával (Disco) győzni tudott ebben a versenyszámban. Ez azért is kimagasló és nagyon értékes eredmény, mert a kapott pontok alapján előzetes számítások szerint Zoli átveszi a vezetést a Közép-európai Liga déli alligájában, ahol októberben még a harmadik helyen állt.

FOTÓ: ARCHÍV (SOMOGYVÁRI ANETT)

A lovas a verseny után elmondta, a varsói pici melegítő nem igazán a lova kedvence, ezért is volt tökéletes főpróba ez az előttük álló megmérettetésekre. Mivel Ricola jól teljesített, most rövid pihenőt kap, majd megkezdte a felkészülést a ligakupa-pontokat szállító utolsó megmérettetésre, ami december közepén Poznanban lesz. Ezután következik a területi döntő, amit ezúttal február közepén Krakkóban szerveznek majd az északi és déli ligának öszszevontan. Ezen a versenyen dől el, a déli ligából melyik néhány lovas képviselheti majd a régiót az áprilisi világdöntőn Lipcsében. Krakkóban a lovasok az utolsó napon még magasabb tétekért lovalognak, hiszen a nagydíjban elért helye-

zések után dupla világkupa-minősítő pontokat szereznek.

Czékus Zoltán célja a ligakupa-döntőn a minél sikeresebb szereplés, és amennyiben minősül, a lipcsei nagydöntőn való részvé-

gikus autóbalesetben elvesztette legjobb lovát, Larisalt. Az ellenfelek közt tehát leginkább a Zoltán mögött helyet foglaló bolgár Angel Niagolov fiatal, de nagyon tehetséges sárgája, vagy a görög színekben ver-

„A ranglistán utánuk helyet foglaló lovasok szinte behozhatatlan hátrányban vannak az első három helyet illetően”

tel, amire jelen pillanatban minden esély megvan. A kiadó három helyért vele együtt szoros versenyben lévő lovasok közül az eddig vezető Andrea Herck nem gyűjtött pontot Varsóban, Urh Bauman pedig kiszállt a versenyből, hiszen nemrégiben tra-

senyző Aggelos Touloupis jelenthet veszélyt. A ranglistán utánuk helyet foglaló lovasok szinte behozhatatlan hátrányban vannak az első három helyet illetően.

Katona Linda

A szezon utolsó versenyei

Októberben több, magyarok által is elérhető helyszínen rendeztek nemzetközi versenyt; először a németországi Buch, majd a jól ismert szlovákiai Somorja volt a célpont – utóbbi helyszín ezennel be is zárta kapuit erre az évre, márciusban várják újra a távlovásokat. Egyúttal a hazai bajnokság utolsó fordulója is lezajlott Izsákon.

Az október 9-ei hétvégén a németországi Buchban az ismert távlovás, Ursula Klingbeil rendezett egy nagyon jó hangulatú versenyt, igaz, csak CEI* 100 km-es távot írt ki. Szezon vége ide vagy oda, szép számú lovas gyűlt össze nyolc országból. Az EnduRanch csapata egy fiatal kancát vitt, Janita de S. Josét, hogy elkezdje a nemzetközi versenyzését, lovasa dr. Fekete Patrícia volt. Ezért volt meglepetés és igazán nagy öröm, hogy a páros második helyen és egész kellemes, 17,5 km/h tempóval fejezte be a versenyt. Végül a hab a tortán az eredményhirdetésen átadott úgynevezett Best Performance díj volt, ami egy kicsit komplexebb, mint a sokat jelentő Best Condition díj.

A rákövetkező hétvégén a szlovákiai Somorjára utaztak a távlovások, ahol ismét igazán jelentős nemzetközi mezőny jött össze. Magyarországról most csak négyen neveztek. CEI3* 140 kilométeren dr. Fekete Patrícia az öreg Gazal Borbála hátán negyedik helyen ért célba, így pár hónappal ki tudta tolni az elit státuszát. CEI2* 120 kilométeren Tóth Józsefnek nem kellett Dahoman Jazeerában csalódnia, meggyőző versenyzéssel a dobogós harmadik helyen zártak. Ugyanezen a távon sajnos Mihók Orchideának Cirkarral nem volt szerencséje, sántaság miatt kiestek. Másnap Nagy Zsófia Tarekkel 80 kilométeren sikeresen minősült.

FOTÓ: RENCSÁR ZITA, BALLABÁS KATA

Ezzel a somorjai versenyhelyszín idénre becsukta kapuit, nyitás 2022. március 25-én. A szlovákiai versenyt követő hétvégén zárult a Távlovas és Távhajtó Szakág hazai szezonja; az országos bajnokság utolsó fordulóját Izsákon tartották október 22–24. között, a IX. Kolon Kupán dőltek el a bajnokság helyezései.

Az izsáki fogathajtópályán rendezett Kolon Kupa méltó befejezése volt a szezonnak. Izsák a lovassportok egyik hazai bölcsője, ahol fogathajtásban már Európa- és világbajnokságot is rendeztek, és immár kilencedik alkalommal állhattak rajt-hoz itt távlovasaink és távhajtóink.

A távlovas szakágnak hosszú idő óta visszatérő helyszíne Izsák, először Horváth László és családja szervezte a Kostka-telepen a távlovasversenyeket, melyek az évek alatt hagyománnyá váltak. Pár évvel ezelőtt Bányai Béla, a szakág akkori elnöke és Mondok József, Izsák város azóta sajnos elhunyt polgármestere, valamint Turcsán István új terepet és új vonalvezetésű pályát jelöltek ki a Kolon-tó körzetében. Így idén is csodálatos környezetben zajlott a távlovas- és távhajtóverseny, hiszen a Kolon-tó környéke a Kiskunsági Nemzeti Park kiemelt természetvédelmi területe.

Ragyogó őszi napsütéses időben, négy kategóriában álltak rajt-hoz a külföldi és hazai versenyzők. A távlovasok 100, 80, 60, 40 és 20 kilométeren, míg a távhajtók kétszer 40 kilométeren startoltak el a két-napos versenyen. A pálya nagyon jól volt kijelölve, a segítő- és itatópontról a versenyzők lovaik itatása után folytathatták útjukat a szép környezetben. A pálya útvonalát idén is Bányai Béla és Kocsis Kálmán jelölték ki többnyire sík, homokos erdei utakon. A két, egymástól eltérő, 20 kilométeres körben öt találkozási pont volt. A verseny zavartalan lebonyolításáért Turcsán István versenyigazgató felelt. Az előző és a mostani versenyek tapasztalata alapján nyugodtan állíthatjuk, hogy a IX. Kolon Kupa a szervezőknek és a támogatóknak is köszönhetően maximális élményt nyújtott versenyzőknek és nézőknek egyaránt. Többen jelentkeztek rajtengedélyvizsgára, és mindannyian sikeresen teljesítették is. Köszönjük mindenkinek a részvételt, és hogy egy hangulatos versennyel búcsúz-

A KOLON KUPA DOBOGÓSAI

100 km

1. Kormos Ferenc – Varázsló Formás (6:52:52)

80 km, felnőtt

1. Gosztolai Zsanett – Shagya Eliza (5:01:21)

2. Schweitzer Kevin – Turán M (5:19:12)

3. Dr. Fekete Patrícia – Shagya Aga (5:25:38)

80 km, junior

1. Szősz Csenge – Shagya Athos (5:11:31)

2. Takács Marcell – Batu Kán (5:19:20)

3. Márkus Rozina – Margeux (5:25:39)

80 km, távhajtó

1. Molnár Lajos – S. B. Divinus P, Sh. Boján (3:53:15)

2. Peter Kulier – Sh. Granada, Iram (4:04:17)

3. Bányai Béla – Gazal XXII-7 Kajla, S. B. Gafar R (4:08:44)

60 km

1. Szalai Noémi – O'Bajan Belizár (3:39:17)

2. Varga Izabella – Vezér (3:39:18)

3. Bányai Anna – Salam De L'Envol (3:48:05)

40 km

1. Tóth Tamara – Shagya Janka (2:41:08)

2. Pócza Albert – Shagya Szellő (2:41:10)

3. Sitku Orsolya – Shagya Szamóca (2:42:16)

20 km

1. Kontár Gergely – Zsófia (1:36:19)

■ 1. Dr. Fekete Patrícia Somorján is eredményesen szerepelt, CEI3* 140 kilométeren negyedik helyen ért célba Gazal Borbálával | 2–4. Az izsáki Kolon Kupa méltó befejezése volt a szezonnak

tattuk az idei hazai távlovasszezont. A méltó szezonzárás ismét jó alapot teremtett, hogy a jövő évben is találkozunk Izsákon a távlovassport szerelmeseivel, versenyzőivel. Reméljük, minél többen kedvet kapnak a távlovagláshoz, hiszen ez az a lovassport, amely igazán visszanyúl a

gyökerekhez; őseink 1100 éve hónapokon keresztül lovagoltak napi 100-150 kilométert kisméretű, szívós lovaikon. Várunk mindenkit sok szeretettel, bővebb információ a tavlovasok.hu oldalon olvasható.

Összeállította: Ballabás Kata

MONDOK JÓZSEF-E

A KINCSEM PARKBAN

Egyes-, kettes- és négyesfogat-hajtó országos bajnokság,
Magyar Fogathajtó Derby

Csodálatos helyszín ez, amely a magyar lovassportok méltó bázisává válik a lósportok, az ügető és a galopp mellett. Az FEI négyesfogathajtó-Európa-bajnokságra felépített kiváló színvonalú maratonpálya lehetőséget biztosít a magyar fogathajtók legmagasabb szintű megmérettetéseire. A sportolók kiszolgálása mellett nyugat-európai infrastruktúra áll a kilátogató közönség rendelkezésére is.

Nem volt kérdés, hogy a CAN-A kategóriás fogathajtó országos bajnokság döntőit három kategóriában a Kincsem Parkban kell megrendezni, hiszen az egész ország fogathajtói szerettek volna megmérkőzni az Európa-bajnokság pályáján. A bajnokság nem a megszokott formában került megrendezésre, hiszen a multifunkciós lovaspályán rendkívül nehéz összeegyeztetni a különböző programokat. A területen lévő különböző pályákon szinte minden hétfvégén rendeznek versenyeket, szombatonként ügető-, vasárnapként galoppfutásokat. Mindemellett agárversenyek is lebonyolításra kerülnek. Így a szervezőbizottság a Kincsem Park vezetésével egyeztetve a kétnapos díjhajtás után az akadályhajtást rendezte meg, míg az ügetőpályán az ügetők melegítettek, majd versenyeztek. A maratonhajtás vasárnap került lebonyolításra, amíg a galoppversenyzők pihenőnapot kaptak.

A 2020. év szomorú eseménnyel zárult, hiszen Mondok József, a Fogathajtó Szakág elnöke, Izsák polgármestere tragikus hirtelenséggel hunyt el. Több mint negyedszázadon át Izsák városa adott otthont a magyar fogathajtók legrangosabb eseményének. Így nem is volt kérdés hogy az újonnan elkészült helyszínen rendezett versenyen az egykori szakági elnökre emlékezzünk.

A versenyen öt egyes fogat, huszonhat kettes fogat, kilenc négyes fogat és egy parafogathajtó állt starthoz. Az egyes fogatok már csütörtökön bemutatták díjhajtó

programjukat. A versenybíróság elnöke dr. Fejér Barna, tagjai Kelemen Melinda és Fülöpné Mátyus Zsuzsanna voltak. A bírók egyöntetű pontozással Kun Andrea (Firminus) programját ítélték a legjobbnak. Szoros küzdelemben maradt el néhány ponttal, és végzett a második helyen Meskóné Orosz Mária (Vándor); a harmadik pedig Németh Krisztián lett (Mezőhegyes Nonius-8 Taksony).

Pénteken már nem voltak ilyen egyöntetű véleményen a bírók az élen álló fogathajtók díjhajtó programjának megítélésében. Néhány tized hibapont különbséggel végzett az élen Farkas József (Dancer-W, Diamant), akitől dr. Tóth Andrea (Bonus, Maestoso Gaetana X) mindössze 0,67 hibaponttal maradt le. Volt olyan bíró, aki bár csak egy ponttal, de az ő programját jobbnak ítélte. Szintén minimális különbséggel végzett a harmadik helyen Gergely János (Catoki II, Dario Royal), ebben az esetben is volt olyan bíró, aki az ő programját vélte a legjobbnak. A négyes fogatok megítélésében is volt különbség a bírók között. Lázár Zoltán (Dutchman 37, Casper 341, Holland, Opera) több mint négy ponttal nyerte meg a versenyszámot, a második Papp János lett (Nonius-10 Zsinat, Nonius-20 Zemplén, Nonius XIII-9 Adél, Nonius-16 Zsindely), majd mindössze egy ponttal mögötte Dobrovitz József (Báró, Indiaan, Ingmar VB, Janneman) végzett a harmadik helyen. Az egyedüli parafogathajtó, Vajda Pálné (Favory XXXVII-15 Figura) 65,36 hibaponttal teljesítette a versenyszámot.

FOTÓ: SOMOGYÁRI ANETT, BARANYAI ANTAL

Szombatra került az akadályhajtás versenyszáma. Fintha Gábor FEI 4-es szintű pályaépítő a verseny rangjához méltó pályát tervezett. A rendkívül nehéz vonalvezetést két összetett akadály és három szűkített oxer is tovább nehezítette. Manapság már hatvan darab selyba éppen hogy elég egy akadályhajtó pálya megépítéséhez. A technikás vonalvezetést rendkívül

MLÉKVERSENY

szűken mért alapidő tette a verseny színvonalához méltóvá.

Az egyes fogatok közül senki nem tudta labda leverése és az alapidő túllépése nélkül teljesíteni a pályát. Ezt a versenyszámot is Kun Andrea (Firminus) nyerte, ami bizonyítja, hogy a mai modern akadályhajtó pályák teljesítéséhez magas fokú idomítottság szükséges. Rondzik Gábor

(Tulipan XXI-8) kockáztatott, és bár jobb idővel teljesítette a pályát, mint az élen álló, hármát is ütött, így négy többletponttal szaporította hibapontjainak számát. Meskóné Orosz Mária (Vándor) minimális különbséggel a harmadik helyen végzett. A kettes fogatok közül egyedül Farkas József (Dance-W, Diamant) tudta a pályát alapidőn belül teljesíteni, de három verőhi-

■ 1. Lázár Zoltán lett a 2021. év CAN-A kategóriás négyesfogathajtó magyar bajnoka

I 2. Dobrovitz József a négyesfogathajtó kategória ezüstérmét szerezte meg

bát vett, ezért kilenc hibapontot begyűjtött, így az ötödik lett. Legkevesebb hibaponttal Császár Ákos (Lenke, Vénusz) fejezte be a versenyszámot, második Gubacsi

Gergő (Siglavy Felleg, Vénusz), harmadik ifj. Veszelszki Gábor (Csillag, Siglavy Capriola Szilaj) lett.

A négyes fogatok közül Lázár Zoltán (Ali Deverchi, Dutchman 37, Holland, Opera) igazolta a pálya meghajthatóságát, és a teljes mezőnyből egyedülként alapidőn belül, a labda leverése nélkül teljesítette azt. A második Dobrovitz József (Báró, Indiaan, Ingmar VB, Japie) lett, aki szintén alapidőn belül ért a célba, ám egyet ütött. A harmadik helyen zárta az akadályhajtó versenyszámot Galbács Ferenc (Andlers Storm, Diadém, Elvira, Ghost).

Természetesen a versenyszámok felcserélése új helyzetet teremtett. A két nap összetett eredményét a díjhajtás és az akadályhajtás összetett eredménye adta. A versenyzőket a maratonon a két nap eredményének fordított sorrendjében indították. Ezért a rendkívül nehéz, hét akadályból álló maratonpályán mindenkinek a maximumot kellett kihoznia lovaiból és saját magából.

A maratonhajtás versenyszám előtt az egyes fogatok között Kun Andrea (Firminus) hét hibaponttal vezetett Meskóné Orosz Mária (Vándor) előtt, aki tizenegy ponttal előzte meg Rondzik Gábort (Tulipan XXI-8). Mivel minden maratonakadályban eltöltött másodperc 0,25 hibapontot ér, Kun And-

rea 28 másodperccel vezetett Meskóné előtt, míg Rondziknak 44 másodperccel kellett volna gyorsabbnak lenni, mint Meskóné. Bár a versenyszámot Meskóné meg tudta nyerni két akadályban is a legjobb idővel, összetettben nem tudta Kun Andreát megelőzni. Rondzik szintén két akadályban volt a leggyorsabb, de nem tudta Meskónét megelőzni, így összetettben a harmadik helyen végzett.

A 2021. év CAN-A kategóriás egyesfogathajtó magyar bajnoka tehát Kun Andrea (Tápiósági Lovas SE), az ezüstérmes Meskóné Orosz Mária (Champions Team LKE), a bronzérmes pedig Rondzik Gábor (Champions Team LKE).

A kettes fogatok maratonhajtás versenyszámán szintén rendkívül szoros és izgalmas volt. A két nap összetett eredménye alapján Farkas József mindössze két hibaponttal vezetett dr. Tóth Andrea előtt, ami mindössze nyolc másodperc előnyt jelentett. Ez akadályonként mintegy egy másodperces előny, ami rendkívül rövid idő, tekintettel arra, hogy egy akadályt ötven-hatvan másodperc alatt tudtak teljesíteni a versenyzők. Gergely Jánosnak még kevesebb volt a hátránya, összesen egy hibapont. De szorosan ott volt a nyomukban ifj. Veszelszki Gábor és Farkas László is. A kettes fogatok maratonversenyében Penzer László volt a leggyorsabb, a második ifj. Simon József,

míg a harmadik Farkas József lett. Dr. Tóth Andreának nem sikerült a maraton versenyszám, a 23. helyen végzett, ezért összetettben lecsúszott a dobogóról. A 2021. évi CAN-A kategóriás kettesfogathajtó magyar bajnok így Farkas József lett (Dobro Horses SE), az ezüstérmes Farkas László (Dobro Horses SE), a bronzérmes pedig ifj. Veszelszki Gábor (Húskirály Lovasudvar). A négyes fogatok küzdelmét Lázár Zoltán magabiztos fölényrel kezdhette káprázatos akadályhajtásának köszönhetően. Nyolc hibaponttal vezetett Dobrovitz József előtt, ami 32 másodperces előnyt jelentett a nap elején. A két nap összetett eredménye alapján harmadik Papp János

további kilenc hibaponttal volt Dobrovitztól lemaradva, akit azonban Galbács Ferenc csak néhány tized hibaponttal lemaradva követett. Dobrovitz félelmetes tempót diktálva nyerte meg a maratont, öt akadályban is a legjobb időket teljesítve, de ez sem volt elég ahhoz, hogy letaszítsa Lázár Zoltánt a dobogó legmagasabb fokáról. Lázár Zoltán másodikként ért be a célba, mögötte ifj. Galbács Ferenc, akit édesapja, Galbács Ferenc követett. A 2021. évi CAN-A kategóriás négyesfogathajtó magyar bajnok tehát Lázár Zoltán lett (Lázár Lovaspark SE), az ezüstérmes Dobrovitz József (Vecsési SE LSZ), a bronzérmes pedig ifj. Galbács Ferenc (Szilvásváradai LSKE).

Csapatbajnokságot is kiírtak a szervezők, így nemcsak egyéni címeket, hanem csapatbajnoki érmeket is osztottak a verseny végén. A kettes fogat kategóriában hét, míg a négyes fogatokéban három csapat indult. A kettes fogatok legeredményesebb csapata Pest megye I. lett, amelyben apa és fia együtt állhattak a dobogó legfelső fokára: Farkas József, Farkas László és ifj. Simon József alkották a csapatot. Az ezüstérmet Szabolcs-Szatmár-Bereg megye csapata, Fekete György, Fábián Ferenc és Kovács Szabolcs Tamás vitte haza; a dobogó harmadik fokára pedig a Dél-Dunántúli Régió csapata állhatott, Kákonyi Norbert és dr. Tóth Andrea. Mivel a Fogathajtó Szakbizottság ennek a versenynek adta a magyar fogathajtó derby rendezési jogát is, a kategóriák győztesei a derbynek is győztesei. Tehát az egyesfogathajtó-derby győztese Kun Andrea, a kettesfogathajtó-derbyé Farkas József, míg a négyesfogathajtó-derbyé Lázár Zoltán. A szabadtéri versenyszezon a CAN-A kategóriás bajnokságok döntőivel zárult a Kincsem Parkban, mely bízunk benne, hogy a fogathajtás „befogadó otthonává” válik, és 2022-ben újra visszatér a szakág Budapest szívébe, hogy népszerűsíteni tudjuk a magyar lovassportok legsikeresebbjét!

- 1. Kun Andrea lett az idei év CAN-A kategóriás egyesfogathajtó magyar bajnoka
- 2. Farkas József, a CAN-A kategóriás kettesfogathajtás idei magyar bajnoka
- 3. Farkas Józsefnek gratulál Lázár Vilmos
- 4. Kun Andrea győzelmi öröme
- 5. Lázár Vilmos gratulál Lázár Zoltánnak a bajnoki címéhez
- 6. A kettes fogatok csapatbajnokságának aranyérmesei: Farkas József, Farkas László és ifj. Simon József
- 7. A négyes fogatok versenyének dobogója
- 8. A kettes fogatok csapatbajnokságának dobogója
- 9. Mondok József emlékének szentelték az újonnan elkészült helyszínen rendezett versenyt

Ladányi-Kovács Zoltán

Olvasson minket mindennap és legyen velünk naprakész!

Napi 20-30 friss hír **hírportálunkon** és **közösségi oldalainkon!**
Ha nincs ideje mindennap böngészni, iratkozzon fel heti hírújságunkra
a **hirlevel.magyarmezogazdasag.hu** oldalon,
és mi elküldjük Önnek a hét legfontosabb híreit.

Kövessen minket, hogy értesülhessen arról, **mi történik a mezőgazdaságban!**

Spotify: **MMG GAZDAHANG**

Google Podcasts: **MMG GAZDAHANG**

www.magyarmezogazdasag.hu

hirlevel.magyarmezogazdasag.hu

magyar_mezogazdasag

@magyarmezogazdasag

@amierdonk

@pegazuslap

Magyar Mezőgazdaság Kft.

Magyar Mezőgazdaság

FOTÓPÁLYÁZAT

Népszerű fotópályázatunk lezárult, a verseny havi nyertesei szálltak harcba az értékes Horze nyereményekért. Eljött az idő, hogy abszolút győztest hirdessünk. Gratulálunk a nyertesnek, Szakács Eszternek, és a helyezetteknek, Börcsök Eszternek és Horváth Antóniának. Köszönjük a kiváló fotókat és a lelkes lájkgyűjtést!

FOTÓ: TÖRÖK RITA

1.

A végső nyertes **Szakács Eszter** lett, az ő itt látható fotóját kedvelték legtöbben. Eszter így fogalmazta meg, hogy számára mit jelent lovasnak lenni.

„A papám és édesapám is szereti a lovakat, és mindig is tartottak lovat. A tanyánkon régebben több évig állami fedezőméneket is tartottunk. A lovasélet szeretete, az, hogy ebből valami ragad rám is, valószínűsíthető volt. Az első lovam – Kati nevű shetlandi póni kancát – hétévesen kaptam. A lovaglást a lakóhelyem közelében fekvő bakodpusztai lovastanyán kezdtem negyedik osztályos koromban. Nem versenyeztem soha, inkább csak hobbiszinten foglalkozom a lovakkal. A lovaglás a szakközépiskolai és az azt követő tanulmányaim miatt háttérbe szorult. A tanyánkon él a 26 éves, Bella névre hallgató gidrán kanca, amelyen, illetve akitől elsajátítottam a lovaglás alapjait. A Nílus névre hallgató nőniusz kancám nemrég lett belovagolva, és egy lovas barátnőmmel foglalkozunk vele. Terveim között szerepel egy kisebb hobbi lovastanya létrehozása. Nagyon szeretek a lovakkal foglalkozni, ugyanis a közelségük kikapcsol és felszabadít!”

FOTÓ: KELEMEN CSENCE

2.

FOTÓ: ETL ANNA

3.

LEKÖSZÖN A SZAKÁG VEZETŐBÍRÓJA

Tóth Benedek Máté – Bence, ahogy a szakágban mindenki ismeri – hosszú évek munkája után úgy döntött, leköszön vezetőbírói posztjáról, a szakágtól azonban továbbra sem távolodik el, bíróként ezentúl is jelen lesz majd a hazai és nemzetközi versenyeken egyaránt. Nem nagyon akad olyan versenyző a szakágban, akit ne pontozott volna számos alkalommal, de aktívan részt vállalt az új bírók képzésében is az évek során, sokan pedig nemcsak bíróként, de versenyzőként is ismerik, hiszen ahogy sokan a bírók közül, ő is így kezdte karrierjét.

Bence 1992-ben kezdett el lovastornázni a Nemzeti Lovardában dr. Lassó Attilával, a szakág ikonikus edzőjével az ASE (Állatkerti Sportegyesület) színeiben. Egy évvel később, 1993-ban már részt vett a Szilvásváradon rendezett diákolimpián, és hamarosan nemzetközi versenyzői kar-

erében az évben befejezte versenyzői karrierjét.

Már korábban megvoltak azonban a terveik, hogy a lovastorna szakág nagy családjának tagja maradjon, hiszen számos külföldi versenyzőtársához hasonlóan ő is bírói karrierbe kezdett. 2000-ben, tehát

gyarországon, Szlovákiában, Csehországban, Ausztriában, Oroszországban, az Egyesült Királyságban és Kolumbiában is. Pontozott a 2014-es hazai rendezésű junior Európa-bajnokságon Kaposváron, a 2016-os felnőtt világbajnokságon a franciaországi Le Mans-ban, valamint a 2021-es, szintén hazai rendezésű felnőtt világbajnokságon is Budapesten. A 2019-ben a hollandiai Ermelóban rendezett junior világbajnokságon és felnőtt Európa-bajnokságon pedig a fellebbezési bizottság elnökeként vett részt. 2001 óta rendszeres résztvevője volt a mindig más városban tartott nemzetközi bíróképzéseknek, az ott megszerzett tudását pedig hazai bíróképzések formájában adta át a következő generációnak. Mindig is komoly szerepet vállalt az utánpótlásképzésben – és nem csak a bírók esetében, hiszen itthon Pásztortúrában és Sósikúton is segítette az edzők és a versenyzők munkáját, nemzetközi szinten pedig Szatmárnémetiben és Temesváron is komoly szerepet vállalt az ott alakuló lovastorna-csapatok munkájában. Bence hosszú évek után adja át a vezetőbírói stafétát; bíróként és az utánpótlásképzésben viszont továbbra is részt vesz a szakág életében. Eddigi munkáját köszönjük a szakág, a bírói csapat, valamint a versenyzők nevében is!

FOTÓ: DANIEL KAISER

■ A Budapesten rendezett 2021-es felnőtt világbajnokság bírói csapata. Balról jobbra Dietmar Otto, Craig Coburn, Zuzana Baciak Masarykova, Doris Knötter, Gaby Benz, Carina Ingelsson, Tóth Benedek Máté és Frederique Pitrou

rierjét is megkezdte, 1994-ben már a szlovákiai Vágsellyén (Šaľa) versenyzett, ahol innentől kezdve minden évben részt vett, akárcsak a hazai rendezésű versenyek mindegyikén. Pályafutása során végig egyéniben versenyzett, Vágsellyén több alkalommal is döntőbe jutott, 1998-ban, a csehországi Frenstatban pedig kvalifikációt szerzett a római lovas világbajnokságra is, ahol a tizenhetedik helyen végzett. Sajnos pályafutását térd sérülés nehezítette, melyet 2001-ben műtét is követett, így végül

már versenyzői pályafutása befejezése előtt megszerezte a nemzetközi bírói minősítést – nem sajnálva az energiát és nem kerülve a kihívásokat, hiszen 2001-ben egy szerdai napon műtötték a térdét, pénteken pedig már Csehországban, Brnóban volt nemzetközi bíróképzésen.

A 2000-es évek eleje óta bíróként, majd vezetőbíróként nélkülözhetetlen résztvevője volt a hazai lovastorna-versenyeknek, valamint számos nemzetközi CVI-verseny bírói csapatának tagja volt, egyebek között Ma-

Köszönet Tóthné Héczey Katalinnak cikk összeállításához nyújtott segítségéért.

Bence-Kiss Krisztina

ÉRZÉKETLENÍTÜNK, hogyan a ló ne legyen ijedős

Prédaállatokként a lovak természetben való túlélését az biztosította, hogy a környezetre nagyfokú érzékenységgel reagáltak, vagyis megijedtek. De gondoljunk csak bele, milyen furcsa lenne, ha egy rendőrlő elvágta volna egy megzisszáló nejlonzacskó láttán, vagy nem lehetne felvenni az állat lábát. Az ilyen esetek kiküszöbölésére a ló tanításának egyik eleme az úgynevezett érzéketlenítés, amely fontos foglalkozások sorozata, és arra szolgál, hogy lovunkat a lehető legtöbb tárggyal, helyszínnel és szituációval megismertessük annak érdekében, hogy kevésbé legyen ijedős.

■ 1. A kettős kötőfék | 2. Először a pálca zacskó nélküli végét érintem a ló marjához

Bizonyára sokan egyetértenek velem abban, hogy mindannyian olyan lovat szeretnénk, amely bízunk bennünk, együttműködő és nincsenek komoly fóbiái. Mivel a lovak ösztönösen félnek és menekülnek minden számukra ismeretlen környezeti ingertől, ezért a biztonságos és problémamentes lovasélményhez szükség van a lovak érzéketlenítésére, szoktatására, vagy ha úgy tetszik közömbösítésére különféle, a környezetben jelentkező ingerekkel szemben. A lovak „újfóbiásak”, ami azt jelenti, hogy minden, ami számukra új – tárgy, szituáció, zaj stb. –, az egyenlő a veszéllyel, és

menekülni kell előle. Sohasem az ember dönti el, hogy mi az, ami új és ijesztő az adott ló számára. Ami egy ember számára nevetséges lehet, azt a ló halálos veszélyként is érzékelheti. És igen, néha „vicces”, hiszen emberként nem is értjük, hogy miért kell félni egy műanyag széktől, vödörtől, kabátától, zacskótól – szinte végtelen a „féllelmetes” tárgyak sora. A lovak azonban pontosan ezért voltak képesek több mint ötvenmillió éve túlélni, mert egy ijesztő helyzetben először menekültek, és csak azután gondolkodtak. Azonban azt sem szabad elfelejteni, hogy természetes körü-

mények között a lovak igyekeznek megőrizni a legelés során összegyűjtött energiájukat, és csak akkor elhasználni azt, amikor életveszélyes helyzetbe kerülnek. Ezért nagyon hamar hozzászoknak, érzéketlené válnak a legkülönfélébb zajok, tárgyak, érintések iránt, ha azok következetesen nem bizonyulnak veszélyesnek.

Ezt is a természet rendezte így, hiszen ha mindig csak menekülnének minden zajtól, tárgytól, akkor szinte meg sem állnának. A lovakat szinte minden ingerrel szemben lehet érzéketleníteni türelemmel, következetességgel és erőszakmentesen. Ha a ló

fájdalmas büntetést kap, mert megijedt valamitől, akkor még inkább azt erősítjük benne, hogy okkal félhet, hiszen fájdalom érte. A lófóbiák leggyakoribb kiváltó ingerei a zacskó, a lovas derekán libegő ruhadarabok lovaglaskor, a tépőzár hangja, a rendhagyó színű vagy anyagú felületre való rálépés, a víz vagy a spriccelő, de ijesztőnek bizonyulhat az autóduda, a vonatfüty, sőt a kutya, tehén, szamár stb. is. Vannak olyan lovak, amelyek hamarabb megszoknak bizonyos dolgokat, míg más egyedekkel szinte mindennap előlről kell kezdeni az érzéketlenítést. Persze, fel lehet tenni a kérdést: miért van arra szükség, hogy érzéketlenítős gyakorlatokkal stresszt okozunk a lónak. A mesterem, Monty Roberts szerint sokkal kevésbé korrekt a lóval szemben az, ha nem mutatjuk meg neki, hogy az adott helyzet vagy tárgy nem okoz neki fájdalmat.

Az érzéketlenítés vagy szoktatás is éppen ezért minden esetben más és más ötletet, megoldást kíván, csupán az alapelv, a módszer azonos. Talán az az egyik legcsodálatosabb része a lovakkal való erőszakmentes foglalkozásnak, hogy a kreativitás tárháza kimeríthetetlen.

Ebben a cikkben a zacskó csörgő-zörgő hangjához való hozzászoktatás Monty Roberts-féle módszeréről írok. Ez a fóbia az egyik leggyakoribb, mivel sokféle helyzetben előfordulhat, hogy esetleg lovaglás során egy zacskót fúj elénk a szél, ami összeviszva közelít a lóhoz. Ha az állat még nem találkozott ilyesmivel, akkor az ijesztés és félelem miatt balesetveszélyessé válhat a lovaglás, főleg tapasztalatlanabb lovasok esetében. Terjedelmi korlátok mi-

att a módszert nem tudom minden részletében bemutatni, csupán az alapokat, a legfontosabb tudnivalókat foglalom össze tájékozódásul azoknak, akiket érdekel az erőszakmentes bánásmód és további ismereteket szeretnének szerezni az eljárásról.

A FOGLALKOZÁSHOZ HASZNÁLT ESZKÖZÖK

A foglalkozáshoz egy pálcát használunk, amely egyszerű, otthon elkészíthető és nagyon hatékony eszköz. Ehhez szükség van egy kb. két méter hosszú bambuszra, aminek a végén zacskók, zacskócsíkok lógnak. Mielőtt elkezdem a foglalkozást, ezeket a zacskókat összekötöm a pálca végén, hogy ne lengjenek. A pálca zacskó nélküli végére szivacsot vagy rongyot teszünk, hogy véletlenül se okozhassak vele fájdalmat az állatnak.

Minden képzés és foglalkozás célja az, hogy a ló jól teljesítsen, és meg lehessen dicsérni. Sosem az a cél, hogy a ló hibázzon, és ezért meg lehessen büntetni. A lovaknak is időt kell adni ahhoz, hogy megértsék a kívánt feladatot. Ha valahol megakadunk, valamit nem ért meg az állat, akkor nem szégyen visszalépni a képzés folyamán.

A másik eszköz, amit én minden gyakorlat-hoz használok, az a Monty Roberts által kifejlesztett kettős kötőfék. Ez az eszköz abban is segít, hogy a lovat az érzéketlenítés során megtartsuk magunk mellett. A kettős kötőféken egy mozgó orrszíj (kiképzőszíj) található, amely a ló orrának csontos részére gyakorol nyomást, amikor a ló nekifeszül a szárnak. Ez a nyomás a lónak kellemetlenséget jelent, mert összeszűkül,

ha a nyomás ellen megy, ugyanakkor azonnal enged, amikor a ló is így tesz. Ezáltal azt tanulja meg az állat, hogy ő befolyásolja a kötőfék mozgását. Ha ezt a gyakorlatot kantárral csinálnám, akkor nem tudnám elkerülni azt, hogy lónak fájdalmat okoznak a szájában, amikor teljes erővel belefeszül a szárba. És ha fájdalmat okozok, akkor abból nem tudja megtanulni, hogy nincs mitől félnie.

AZ ÉRZÉKETLENÍTÉS FOLYAMATA

Először a pálca zacskó nélküli végét érintem a ló marjához. Azért a marjához, mert a lovak ott vakargatják egymást, így minden lónak a mar érintése, vakarása alap helyzetben kellemes élmény, amihez jó emlék társul. Ha a horpaszához vagy a fejéhez közelítenék először, akkor nagy valószínűséggel nagyobb ellenállásra számíthatnánk. Ha a ló ellép vagy elugrik, akkor mindaddig ott tartom a marján a pálcát, amíg meg nem áll. Megvakargatom vele, és miután már nyugodtan viseli az ingert (kb. 3-5 mp-ig), elveszem a pálcát.

Amint megáll, vagyis a ló az általam kívánt módon reagál, viselkedik, megszüntetem az ingert, elveszem a pálcát. Ez a kulcsmozzanat minden érzéketlenítési eljárás lényege.

Így a ló saját maga tanulja meg, hogy amíg mozgolódik, a pálca rajta van, amikor megáll, akkor a pálcát elveszem, vagyis az inger megszűnik. Eközben nem éri semmilyen fájdalom vagy sérülés, és tovább építi a feladatba vetett bizalmát.

A foglalkozás legfontosabb része az időzítés, a pálca megfelelő időben történő elvétele. Hogy a pontos időzítés rutinszerűvé váljon, sokat kell gyakorolni és alkalmazni az eljárást. A kettős kötőfék használatakor a ló orrát érő nyomás miatt az állat már viszonylag kis ellenállás esetén érzi a kellemetlenséget, így felhagy a húzással, ezáltal sokkal nagyobb esélyünk van megtartani, ha elugrik. Hagyományos kötőfékkel a főbűs lovat sokkal nehezebb és veszélyesebb magunk mellett tartani. Ezenfelül nagyon fontos az ember pozíciója is. Mindig a ló vállánál kell állni, és a fejét enyhén magunk felé fordítani. Ez azért fontos, mert ha a ló megijed és hirtelen megugrik előre, akkor a mozgási erejét és dinamikáját sokkal eredményesebben tudjuk kontrollálni, ha a fejét körívben magunk felé húzzuk. Egyenes vonalon erre nincs sok esélyünk.

A lovak agyának két féltékéje nem egyformán szállítja az információt, ezért az érzéketlenítést a ló mindkét oldalán elvég-

zem a pálca zacskó nélküli felével. Könnyen lehet ugyanis, hogy amit már megszokott a bal oldalon, a jobbon teljesen új ingerként veszi.

Amikor a ló a pálca zacskó nélküli végét már annyira megszokja, hogy bárhol megérinthetem a testét anélkül, hogy ellépne, és nyugodtan áll, nem feszült, a légzése is nyugodt, kiegyensúlyozott, akkor ugyanazt a folyamatot végigcsinálom a pálca zacskós végével is. Ezt is addig folytatom, amíg mindkét oldalon bárhol hozzáérhetek a testéhez anélkül, hogy ellépne.

Ezután szépen, nyugodt mozdulatokkal szétbontom a zacskókat és hagyom, hogy ideoda libegjenek, majd így is végigcsinálom a ló megérintését a különböző testtájakon egészen addig, amíg a ló már egyáltalán nem reagál arra, ha a zacskók hirtelen, akármilyen szögben, bármilyen sebességgel megközelítik a testét. Minden érzéketlenítés egyik legfontosabb eleme a fokozatosság. Nem az a cél, hogy a lovat halálra rémítsük, hanem az, hogy adjunk neki időt arra, hogy megértse, nincs mitől félnie. Minden foglalkozást jó érzéssel fejezünk be, és nem okozunk neki fájdalmat vagy sérülést.

Minden ló más természetű, és minden érzékenység másféle mélységű. Ezért az érzéketlenség kívánt szintjének elérése nagyon különböző időtartamot és foglalkozásszámot igényel az egyes lovaknál. Szerencsés és könnyű esetben akár egy alkalom is radikális, tartós javulást eredményez, ugyanakkor nem ritka az olyan mélyebben kialakult félelem, aminek kezelése hosszú hónapokat és nagyon lassú, fokozatos haladást igényel. Fontos, hogy lovak foglalkozásait minél több helyen elvégezzük, ugyanis előfordulhat, hogy a körkarámban már egyáltalán nem reagál a zacskókra, viszont más helyszínen igen. Van, hogy a rossz élményből fakadó félelem erősebb, és a második foglalkozást

- 1. A ló menekülni akar az inger elől
- ! 2. Elkezdem a pálca zacskós végével simogatni a marjánál
- ! 3-5. Végigcsinálom a ló megérintését a különböző testtájakon egészen addig, amíg már egyáltalán nem reagál arra, ha a zacskók hirtelen, akármilyen szögben, bármilyen sebességgel megközelítik

szinte ott folytathatjuk, ahol az elsőt abba hagytuk. De olyan eset is van, amikor muszáj ismételni, mert a lónak időbe telik, míg felveszi a ritmust és eljut az érzéketlenség már korábban kialakított szintjére. Az viszont biztos, hogy a módszer – ami a lovak természetéből, etológiájából és ösztönvilágából adódó sajátosságokra épül – hatékony és eredményes, és ami a legfontosabb: erőszakmentes.

Erőszakkal is el lehet érni a kívánt viselkedést, de olyankor az ösztönös félelmet az alkalmazott büntetésekkel és bántalmazással felváltjuk az általunk gerjesztett félelemre, ami az előzőnél még erősebb, és képes felülmúlni az eredeti viselkedési mintát. Ekkor lovak viselkedése valóban megváltozik, de ezt egy újabb, még erősebb fóbia kiépitésével érjük el.

AZ ELŐVIGYÁZATOSSÁG ELVE

Az érzéketlenítésnél, mint minden lovas foglalkozás esetén, a biztonság (a ló és a lovas biztonsága) az elsődleges szempont. A kettős kötőfék használata is gondosságot, gyakorlást és hozzáértést igényel. Az érzéketlenítési eljárás előtt javasolt a lóval végrehajtani néhány csatlakozást, így kialakítva az alapvető bizalmi köteléket a ló és az ember között.

Minden jó szándék ellenére, a felületes ismeretek miatt az esetleg sikertelen próbálkozás lóban és emberben is kudarcokhoz vezet, és további problémákhoz vezet, és nemhogy megrövidíti, hanem csak meghosszabbítja az eredményhez vezető utat. Ezért az érzéketlenítéssel való próbálkozás előtt javasolom, hogy alaposabban tájékozódjanak a témáról, vegyenek részt képzésen, és a fokozatosságot mint alapelvet, minden helyzetben tartsák szem előtt.

Pataky Kata

Sikeres a Tanösvény Program A KINCSEM PARKBAN

Bármely sport, szakma vagy szakterület megismerése és népszerűsítése elképzelhetetlen az adott terület folyamatos fejlesztése és tájékoztatás nélkül. Mindez csak az út első része, hiszen ha a témáról és az elért eredményekről nem történik megfelelő tájékoztatás, akkor ezek a törekvések nem érik el a kívánt célt. Az edukáció fontosságára a Kincsem Park is nagy figyelmet fordít. A hosszú távú stratégiájában megfogalmazott Tanösvény Program keretében a kisiskolásoktól kezdve egészen az egyetemista korosztályig fogadta az ősz folyamán a tanulni vágyókat és mindazokat, akik meg szeretnék volna ismerni a hazai lóversenyzést.

A program keretében Gyetvai Anett fogadásszervezési főmunkatárs, Tóth Réka szakíró, Krebs András pedagógus, Iótenyésztő szakmérnök, valamint Zilahy István agrármérnök és műszaki vezető kalauzolta el az érdeklődőket a lóversenysport és a Kincsem Park világába. Az előadásokat a Magyar Lovaregylet és az Ügetőtenyésztők Országos Egyesületének munkatársai, Fazekas Andrea és Kótun Károly órái tették teljessé.

Amitől igazán érdekessé váltak az elmúlt hónapok, az az volt, hogy nem csupán a szakirányú képzésben tanulók vettek részt a Tanösvény Programban. A Szegedi Tudományegyetem Gazdaságtudományi Karán működő hallgatói szervezet, a GM-Club tagjai, a kar gazdálkodási és menedzsment szakos hallgatói is tanulmányi kirándulást tettek az egyik ügető-verseny- napon, ahol elsősorban gazdasági vonatkozású előadásokon vettek részt.

A legkisebbek is ellátogattak hozzánk, a Dr. Török Béla Óvoda, Általános Iskola, Szakiskola, Készségfejlesztő Iskola, Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény és Kollégium egyik csoportja járt nálunk. A túra fő témája a lóversenyzés és a park nevezetességeinek megtekintése volt, emellett számos kulisszatitokkal is megismerkedhettek a gyerekek. A nagy múltú Debreceni Egyetem és a Kincsem Park hosszú évek óta sikeresen

■ 1. A Testnevelési Egyetem hallgatóival | 2. Minden a gyakorlatban dől el | 3. Kaposvári hallgatók
 | 4. Lovaskultúra-oktató szakosok | 5. Debreceni egyetemisták

működik együtt. Dr. Mihók Sándor professzor vezetésével érkeztek a parkba a lótenyésztő, lovassportszervező agrár-mérnök alapszakon tanuló hallgatók, hogy megtekintsék a magyar lóversenyzés különleges helyszínét, fókuszálva a lóversenyszervezési ismeretekre a szakági pályaépítés tantárgy keretében. A debreceniek mellett a Testnevelési Egyetem hallgatói is részt vettek a Tanösvény Program képzésein. Előbb a vezetői spe-

cializáció – sportági specialitások témakörben vettek részt órákon a lovaskultúra-oktató és a BA edzőképző szakos hallgatók, majd a helyszínen egy gyakorlati nap keretében a lovaskultúra-oktató szakos hallgatók egy galopp-versenynapra látogattak el. Az őszi szemeszter folyamán Kaposvárról is érkeztek szép számmal. A Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem Kaposvári Campusának hallgatói a lovas szak-

mai tanulmányutuk keretében látogattak a parkba dr. Bokor Árpád tanár vezetésével. Bízunk benne, hogy a 2022-es szezonban a pandémia ellenére a Kincsem Park Tanösvény Programja tovább folytatódik, és még több oktatási intézmény tanulóit tudjuk fogadni hazánk egyetlen lóversenypályáján.

Kincsem Park

JÖVŐ ÉVI NAGY REMÉN

YSÉGEK

Mágnás Miska nyerte a legfiatalabb évjárat utolsó kiemelt versenyét, a Kétévesek Kritériumát Régi Csibész és Spartan Devil előtt; a magyar tenyésztésű „csikók” nagydíjában pedig Golden Boy bizonyult a legjobbnak. A szezon kiemelt versenyének sorát a 2800 méteres Lovaregyleti Díj zárta, ahol Calabrese lett az első, eddigi pályafutása legnagyobb győzelmét aratva.

A jó kétévesek, akik jövőre már a klaszikus díjakban pályázhatnak a babérokra, november 7-én találkoztak két nagyversenyben, a Kétévesek Kritériumában, valamint a kizárólag magyar tenyésztésűeknek kiírt Kerekes Gábor Emlékverseny – Magyar Kétévesek Nagydíjában. A két futam elmúlt évekbeli nyerőit nézve jól látható, hogy ha nem is mindenki, de többen igazi klasszissá értek a következő években, mint például Mágnás, Latin Lover vagy éppen Esti Fény.

A versenynap során először az 1400 méteres, 1,6 millió forinttal díjazott Magyar Kétévesek Nagydíja startolt el, amelyben az egykori sikeres tenyésztőre, Kerekes Gáborra emlékezett a lóverseny. A futam végül nem hozott nagy izgalmakat, hiszen a kilenc induló között a toronymagas favorit, Golden Boy könnyedén nyert. Mögötte az előzetesen kevésbé esélyesnek tartott Masamód ért célba, aki annak a Messerschmittnek a lánya, aki maga is megnyerte ezt a versenyt, illetve a Magyar Kancadíjat is, valamint második helyet szerzett a Magyar Derbyben. A duótól nagyon lemaradtak a többiek, hiszen a harmadik, Suhanó Üstökös hét hosszal mögöttük ért célba.

NÉMET VONAL, MAGYAR TENYÉSZTÉS

Golden Boyról a lovasa, a cseh Jirí Palík mosolyogva áradozott a verseny után: „Nagyon könnyen nyertünk és igazán kényelmes lovaglás Golden Boy. A versenyben nem húzott, és jól reagált, amikor elindítottam. Még egy nagy gyereknek tűnik,

így biztosan sokat fejlődik a jövőben.” A győztest a Szűcs család tenyésztette Farádon. Apja a Csehországban fedező, de egykor német, olasz és hongkongi pályákon is eredményesen futott Shamardal apaságú Zazou, míg anyja a német tenyésztésű Golden Summer. A kancát 2012-ben a Szűcs család vásárolta yearlingként 3500 euróért (mai áron 1,2 millió forintért) a baden-badeni telivérárverésen. Sajnos versenyben nem tudott futni a Lord of England apaságú kanca, azonban második utódjával, Golden Boy-jal végre bizonyítani tudta, hogy a vér nem válik vízzé. Származása alapján a jövő évi hosszabb távú nagyversenyek résztvevője lehet.

EGY VALÓDI MÁGNÁS

A nap másik, rangosabb nagyversenye, a Kétévesek Kritériuma a korosztály utolsó és egyben leghosszabb távú kiemelt versenye volt, amelyben idén 2 millió forint összdíjat osztottak szét az első öt helyezett között. Az 1600 méteres futamban kizárólag külföldön tenyésztett lovakat láthatott a közönség, a három-három francia, angol és ír induló közül eddig mindössze ketten tudtak versenyt nyerni. Így nem okozott meglepetést, hogy a Nathaniel apaságú Régi Csibész számított az első számú favoritnak, aki egyetlen futásakor, szeptember közepén éppen Golden Boyt előzte meg. A kétévesek azonban egyik futásról a másikra sokat fejlődhetnek, amit ez a verseny is jól példázott. Az eddig egy harmadik helyet szerzett Mágnás Miska – Martin Laubéval a nyergében – ugyanis a start után nem sokkal az élre állt, majd onnan kezdve őt sem tudta senki megszorítani. Régi Csibésznek így minden igyekezte is jó futása ellenére meg kellett elégednie a dobogó második fokával. Mögötte őt hosszal lemaradva egy másik ír tenyésztésű telivér, Spartan Devil ért célba.

- 1. Befutó a Kerekes Gábor Emlékversenyben
- 2. A magyar tenyésztésű „csikók” nagydíja
- 3. Golden Boy a jártatóban
- 4. A győztesek körében ünnepel a csapat a Kerekes Gábor Emlékverseny után
- 5. Érkezik a Kétévesek Kritériumának mezőnye
- 6. Mágnás Miska
- 7. Befutó a Kétévesek Kritériumában

- 1. Spartan Devil | 2. Régi Csibész
- | 3. Mágna Miska és a győztes team
- | 4. A Lovaregyleti Díj első köre
- | 5. Avoiding Water a nézők előtt
- | 6. Díjak | 7. Calabrese biztosan nyerte a Lovaregyleti Díjat | 7. A győztes csapat a Lovaregyleti Díj után

SZERENCÉS ÍR VÁSÁRLÁS

Mágna Miskát tavaly, az ír Goffs árverésén vásárolta Sztankov Ákos 5000 euróért (mai áron 1,8 millió forintért). Valószínűleg nagyon szerencsés vételre tett szert, mert a ló anyjának, az Olaszországban versenyzett Mizayinnek a többi yearlingje nagyságrendekkel drágábban kelt el, idén például 45 ezer Guineast (több mint 19 millió forintot) fizettek az anyai féltestvééréért. A 2020-as év azonban különlegesnek tekinthető, a bizonytalanság, a kényszerből szüneteltetett versenyek miatt sokkal kevesebb lovat vezettek fel az árveréseken és a vevők is nagyon óvatosan vásároltak, ha egyáltalán vettek új lovat. Mágna Miska apja az idénytől már Franciaországban fedező War Command, aki két évesen futott a legeredményesebben, hiszen ekkor Angliában megnyerte korosztályának legjelentősebb versenyét, a Group 1-es Dewhurst Stakest.

ÉV VÉGI MARATON

A napot a 3 millió forint összdíjazású Lovaregyleti Díj, az év utolsó kiemelt versenye zárta, amely azért érdekes, mert a St. Legerrel, a hároméves évjárat leghosszabb távú klasszikus versenyével azonos távra futják, és a fiatalok kedvező súlyviszonyok mellett mérhetik össze a tudásukat az idősebb évjáratokkal. Ezt a súlyelőnyt már nem egyszer sikerült kihasználni egy-egy jobb háromévesnek, így ha komolyabb klasszist képviselnek, képesek meglepni a tapasztalt ellenfeleiket.

Idén azonban a hét induló között mindössze egy hároméves, a Telivér Farm Dracója indult, aki előzetesen nem tűnt esélyesnek; a legutóbbi futásakor a St. Legerben 24 hossal a győztes mögött ért célba. Vele szemben jobb futást vártak az elemzők a négyéves Calabresétől. A szürke herélt az év során a legjobbak között nem tudott érvényesülni, de ebben a mezőnyben már favorítaként állhatott start-

hoz. Az idén sokat javult Avoiding Water tűnt a legnagyobb ellenfelének, akit legutóbb a négykilós súlytöbblete ellenére könnyen vert, így ezúttal is hasonlóra számíthattak a nézők. A három magyar induló mellé négy szlovák reménység is érkezett, akik közül Agata Christie tűnt a legerősebbnek az egykor Magyar Derbyt nyert és szebb napokat is megélt hét éves Killwort mellett.

BIZTOS GYŐZELEM

Ezúttal nem meglepő módon az elől szívesen versenyző és legkisebb terhet vivő Draco állt az élre indítás után. A közepes tempónak köszönhetően nagyjából együtt haladt a mezőny. Mintegy 1000 méterrel a cél előtt Avoiding Water megelőzte az elfáradt Dracót, de szorosan mögötte haladt Killwort és Calabrese is. A célegyenesre érve Avoiding Water és Calabrese külön csatát vívott, azonban hamarosan kiderült, hogy Calabrese (IRE, 4szher, Alhebayeb, IRE - Crystalline Stream, FR) ezúttal is erősebb, miután könnyedén hagyta ott vetélytársát, majd pedig biztosan, két és fél hossal megnyerte a versenyt. Avoiding Water második helyét senki sem veszélyeztette, mert a harmadik Agata Christie öt hossal mögötte ért célba. A Croatian Owners Club tulajdonában álló győztes nyergében Stanislav Georgiev ült, aki idomárként is ünnepelhetett volna, azonban eltiltása miatt Csontos Pál vette át az istállóját az év végéig. Calabrese idei második, és versenypályafutása eddigi legnagyobb győzelmét aratta.

Ezeket a futamokat követően már csak kisebb díjakat futottak a Kincsem Parkban a telivérek, akik számára november 28-án lezárult a 2021-es galopp versenyszezon. Az idősebb lovak pihenőre mentek, azonban a tréningközpontokban az élet nem állt meg, hiszen az elmúlt hetekben, hónapokban megérkeztek az istállóba a másfél évesek, akiknek ilyenkor folyik a belovaglója. Január-február környékén az idősebb lovak is megkezdik majd a felkészülést a következő évadra, ami várhatóan március végén indul újra a téli szünet után.

Voncsem Gabriella

FOTÓ: VONCSEM GABRIELLA

Készüljünk együtt az őszre!

Szenzációs kedvezmény lapjainkra

Válasszon kiadványainkból!

Lap neve	1 éves előfizetés eredeti ár	1 éves előfizetés kedvezményes ár
Magyar Mezőgazdaság	25 740 Ft	21 900 Ft
Kertészet és Szőlészet	22 920 Ft	19 500 Ft
Kistermelők Lapja	5 100 Ft	4 320 Ft
Méhészet	5 340 Ft	4 560 Ft
Kertbarát Magazin	3 990 Ft	3 390 Ft
Kerti Kalendárium	4 100 Ft	3 500 Ft
Pegazus	8 340 Ft	7 080 Ft
Borászati Füzetek	8 400 Ft	7 140 Ft

Fizessen elő most 15% kedvezménnyel! Az akció 2021. december 12-ig érvényes.

📍 1141 Budapest, Mirtusz u. 2.

🌐 www.magyarmezogazdasag.hu/elofizetes

☎ +36 1 767 8262

✉ hirlapelofizetes@posta.hu

A kedvezmény más akcióval nem összevonható. További részletek: www.posta.hu/nyerolapok

A NYERŐ LAPOK HÁZHOZ JÖNNEK!

**FIZESSEN ELŐ
KEDVENC LAPJÁRA MOST,
ÉS FÉLMILLIÓT NYERHET!**

Válogasson színes lapkínálatunkból,
rendelje meg egyszerűen, kényelmesen
a Posta Webshop-ban, vagy személyesen
a postán, kézbesítőjénél!

NYEREMÉNYEK:

Fődíj: 500 000 Ft értékű Alza ajándékutalvány

További nyeremények: 50 db 20 000 Ft értékű Alza ajándékutalvány

Az akció időtartama: 2021. október 4. - december 12.

Részletek: www.posta.hu/nyerolapok

FŐDÍJ

AJÁNDÉKUTALVÁNY

500 000 FT

a alza.hu

M-2473

Az ajándék képe illusztráció.

Magyar Posta

Növeljük önfegyelmünket!

Szervezetünket a születéssel örököljük, az önfegyelem azonban olyan dolog, amelyet nekünk kell, „beszereznünk”. E tulajdonságunk fejlesztéséhez uralnunk kell értelmünket. Lehet, hogy ez egy kissé furcsán hangzik, de nézzük meg a koncepciót közelebbről.

Valójában az önfegyelem egyfajta kontroll, értelmünk ellenőrzésének a képessége, méghozzá olyan erősségű, amely érzelmeinket és vágyainkat teljes mértékben szabályozza és irányítja. Bizonyos értelemben az önfegyelem egyfajta szellemi (mentális) és erkölcsi edzésterv – vagy kifejlesztjük azt, vagy elveszítjük, éppen úgy, mint fizikai erőnlétünket. Az önfegyelmet sokkal bonyolultabb megtartani, mert különböző elemek összhangzását szükségesi. Szívünk érzelmi hullámzását értelmünk érvelésével kell egyensúlyban tartanunk, és ez mindig nagyon nehéz dolog. Mai szórakozásigényes, izgalomkereső, munkától húzódozó világunkban az önfegyelem valamiféle ritkaságnak számít. A legtöbb ember egyszerűen nem óhajt fegyelmezett lenni. Inkább átadják magukat az első érzelmeknek vagy vágynak, amely befészkelődik a fejükbe. Az évekip tartó ilyen viselkedés után nem csoda, hogy az emberek többsége túlsúlyos, elformátlanodott és helytelenül táplálkozik. Az emberek megszokják, hogy fűtyülnek az önfegyelemre és az eredmény könnyen felismerhető. Pedig ezzel még nem is mondtam sokat.

TANULJUNK A VEZETŐKTŐL!

Minden nagy vezetőnek volt egy közös vonása: következetesen küzdött a kényelemre való hajlam ellen. A vezetők tisztában vannak azzal, hogy a vezetettek az ő emberi tulajdonságaikat, leggyaralóbb megnyilvánulásait követik, és engedik, hogy a cselekedeteiket az uralja. A veze-

tők uralják a maguk emberi természetét és ellenállnak annak a kísértésnek, hogy kényelmesek legyenek. Ellenállnak az éhségnek. Állandóan kihívásokkal élnek önmagukkal szemben ahelyett, hogy engednének a kényelemnek. Ebben a viselkedésben nagyon fontos tanulság rejlik, a kulcsszó a kényelem. A vezetők soha nem vesznek semmit félvállról, ez teszi őket nagyon különleges emberi lényekké. Mások – anélkül, hogy a másodlagos következményeket mérlegelnék – a leggyorsabb és legkönnyebb utat választják az óhajtott dolog elérésére, míg a vezetők akaraterejükre támaszkodva, felülkerekedve ezen emberi gyengeségen. A vezetőknek ez a természetes tulajdonsága valami olyat mond, amit a versenyzésről tudnunk kell. Valahányszor megfeszítjük erőnket egy adott irányba, az értelmünk egyik része javasolni fog egy könnyű utat. Nem hatásosabbat, csak könnyebbet. Ügyeljünk erre a jelenségre, és ha észleljük ezt, száműzzük a tudatvilágunkból. Amikor elkezdjük figyelni ezt a csábító ésszerű ajánlatot, akkor erősítsük értelmünket. Előfordulhat diétázás közben is. Lehet, hogy az a darabka édesség nem okoz kozmetikai eltérést, de komoly differenciát kelt az értelmünkben. Amikor engedünk a csábításnak, gyengítjük önbecsülésünket, és legközelebb már könnyebben engedünk a kísértésnek. Amikor ez már sorozatosan előfordul, önbecsülésünk egyre mélyebbre süllyed, és vele együtt az önfegyelmünk is gyengül. Ne engedjünk a csábításnak! Tegyük, amit

FOTÓ: SOMGYVÁRI ANETT

tenni kell, akár tetszik, akár nem. Ne engedjünk egy átmeneti szeszélynek vagy impulzusnak. Az ellenállással magasabb szintre emeljük önbecsülésünket, és önfegyelmünket is erősítjük. Bizonyára ültünk étteremben, megfigyeltünk elhízott embereket, akik felfalnak mindent, amit eléjük tesznek. Ez a látvány nem más, mint gyenge önbecsülés, akcióban. Nem valami lelkesítő látvány. Törekedjünk a vezetők tulajdonságainak elsajátítására. Soha ne vegyük azokat félvállról. Legyünk éberek a „kísértéssel” és annak csábító ajánlatával szemben. Küzdjük le az ilyeneket, és önbizalmunk erősödni fog.

KÉSLELTESSÜK A JUTALMAZÁST!

A szilárd önfegyelem nem jelenti azt, hogy meg kellene fosztani magunkat az örömtől, vagy hogy nem lehetünk vidá-

elégülést akár egy percre is késleltessék. Mindent most akarnak. Meg is kapják. De milyen a fizikumuk! És a tüdejük! Fogalmuk sincs a helyes táplálkozásról. Amivel rendelkeznek, annak nem sok köze van a versenyzőhöz. Ha lenne, nem találnánk őket a kocsmában. Másodsor: valóban azt hiszi valaki, hogy a jó dolog az, amit a barátok tesznek, amikor nem vagyunk velük? Nem akarom elmarasztalni a társadalmi érintkezés egész folyamatát, de állítom, nem veszünk sokat, ha abból kimaradunk. Azok az emberek ott a vendéglőben szeretnének úgy kinézni, mint a sportolók. Elég sok szabadidő marad ahhoz, hogy azt csináljuk, amit óhajtunk. Csak meg kell tanulnunk, hogy mikor késleltessük önmagunk jutalmazását. A végén a jókedv mégis a miénk lesz.

KÖVETKEZETESSÉG

Fegyelmesszük magunkat szívósságra, következetességre. Ez jellemet fejleszt, amely a kitartás képessége, amikor már a határozottságunkat kiváltó lelkesedés és érzelem elpárolog. Független attól, hogy szenvedélyünk milyen erős. Lesznek olyan idők, amikor nehezünkre esik minden. Ez általános jelenség. Normális dolog, hogy erőfeszítéseink néha gyengék, és tetteink következtelenek. Az ilyen állapotok azonban csak átmenetiek, nem tartanak sokáig, aztán elmúlnak. Vegyük mindig észre, hogy milyen lehetőséget hoz a holnap a tegnapi gondok kiküszöbölésére. Ne legyünk nagyon szigorúak magunkhoz, ha átmenetileg rossz formában vagyunk, az a fő, hogy maradjon erőnk a folytatásra. Valószínűleg meg eredeti elképzelésünket, ne állítsanak meg bennünket kisebb kisiklások. Ha hibát vétünk, legyünk rámenősek a negatív következmények korlátozásában, és ne essünk pánikba. Ragaszkodjunk kitartóan eredeti jätékterünkhöz. Néha valósággal szükséges, hogy hibázzunk. A hibák visszavezetnek bennünket a kerékvágásba és megmutatják a javulás útját.

LEGYÜNK FELELŐSEK!

Mindnyájan önmagunk szolgálói vagyunk. Az a feladatunk, hogy gondoskodjunk magunkról. Megbízásunk van arra, hogy kutassuk és fejlesszük, termeljük és értéke-

sítsük azt a terméket, amelyet úgy hívnak, hogy „ÉN”. Valójában sajátunk az a lény, amiben magunkra ismerünk, és felelősek vagyunk azért, hogy ellássuk. Minthogy elsődleges teremtő erő vagyunk a magunk életében, mindenkor figyelemmel kell kísérni saját érdekeinket. Saját sorsunkat építjük. Tervezzük hát szilárd alapot magunknak! Legyünk felelős személyek! Amikor végül is rájövünk arra, hogy senki sem jön bennünket megmenteni, és a magunk életében mindent nekünk kell meghatározni. Aki irányít, tanuljon meg engedelmeskedni is! Engedelmeskedjünk azoknak a parancsoknak, amelyeket mi magunk adunk ki! Ha például a formát kell hozni adott cél érdekében, tartsuk be azt következetesen, mivel felelősek vagyunk magunkért és a kitűzött cél eléréséért. Ha rászánjuk magunkat valaminek az elvégzésére, azon át kell esnünk. Érezzük magunkat elkötelezve önmagunk és céljaink

„Ha önfegyelem által ellenőrizzük magunkat, akkor soha nem szorulunk arra, hogy más ember ellenőrizzen bennünket”

mak. Egyszerűen csak azt jelenti, hogy valahányszor szükségszerű, késleltessük a kielégülést. Soha ne kövessük el azt a hibát, hogy két urat szolgálunk. Ez csak az egyik rovására történhet. A jutalmazás elhalasztása csak a „mindent vagy semmit” elv alapján képzelhető el. Itt nincs félmegoldás. Azok a versenyzők, akik nem képesek elhalasztani önmaguk megjutalmazását, bajba kerülhetnek. Ez drága mulatságnak bizonyulhat. Ne essünk abba a csapdába, hogy elhittetjük magunkkal, mi minden jóból kimaradunk. Először is: hol van az a minden jó? Talán egy kocsmában? Ha ezt hisszük, menjünk csak el, találni fogunk ott egy csomó formátlan, túlsúlyos embert, aki dohányzik, iszik és üres fecsegéssel tölti az időt. Ez tipikusan lehangelő környezet olyan emberekkel zsúfoltan, akiknek eszükbe se jut, hogy a ki-

iránt! Ha önfegyelem által ellenőrizzük magunkat, akkor soha nem szorulunk arra, hogy más ember ellenőrizzen bennünket. Mi fogjuk irányítani saját sorsunkat, kérjünk bármit magunktól, haladéktalanul tegyük meg azt! Számítsunk rá, tehát ne hagyjuk magunkat elteríteni! Érezzük magunkat felelős versenyzőnek és fejlesszük fizikumunkat csúcsmódban! Ezek azok az életviteli elvek, amelyek versenyzői sikerünket szavatolják. Szükségünk van arra a szenvedélynek nevezett lángóra, hogy vággyal, célokkal vértessen fel bennünket, hogy irányíthassuk a lángot, és igényeljük az önfegyelmet, hogy élesszük a tüzet. Ha mindezt összehozzuk, gyönyörű versenykarriert kovácsolhatunk magunknak.

Forray Antal

AZ ÖTTUSALOVAK SZAKÉRTŐJE

Ladvenszky József

Új sorozatunkban olyan embereket mutatunk be, akik a háttérből segítik a versenyek problémamentes lebonyolítását, illetve munkájuk elismerésre méltó és szeretnénk, ha jobban megismernék őket. Első interjúalanyunk Ladvenszky József, akit a lovasok többnyire Ladóként ismernek.

Hogyan kezdődött a lovaglás iránti szerelem?

1988-ban, 14 évesen kezdtem el lovagolni a Tattersallban az öttusázók kezdő, hat hetes lovastanfolyamán. Az öttusában a lovaglást kezdjük legkésőbb minden más szakág közül, nyolcévesen csak futunk, úszunk; a lövészet, majd a vívás kb. 13 éves kortól jön be, és csak körülbelül 14-15 éves kortól lovagolunk. Sok gyerek a technikai számok, a lovaglás, vívás, lövészet miatt választja ezt a sportot. (A röviddel az interjú készítése után érkezett legújabb hírek szerint a 2024-es párizsi olimpián

még lovaglással rendezik az öttusát, utána a lovaglást lecserélik egy másik szakágra, amiről egyelőre még nem döntöttek.)

Akkoriban még több mint negyven ló állt a központi öttusaistállóban a Tattersallban, volt a Dózsának a Mosonyi utcában a rendőrségnél nagyjából tíz lóva, és a Honvédnak is a Hidász utcában, Pasaréten körülbelül tíz lóva, amit öttusázók használhattak. Székesfehérváron és Győrött is voltak öttusalovak. A központi istállónál ma 24 lóval dolgozunk.

A téli időszakban, főként a kezdő osztály lovaglásai remek szórakozást nyújtottak a

BLK versenyzőinek, előszeretettel figyelték a fedett lovarda zsűriszobájából a mi számunkra sokszor nem annyira mulatságos eseményeket. Nagyon nagy létszámú osztályok voltak, nemritkán 20-30 friss, jó kondícióban lévő versenyló a fedett lovardában, teljesen kezdő lovasokkal a hátukon, akik az életükért kapaszkodtak. Nem igazán ideális bevezetés a lovaglás művészetébe, és megvallom, hogy eleinte a félelem leküzdésének vágya ösztönzött leginkább, hogy mindennap ott legyek az órán. Amellett, hogy volt bennem egy rejtélyes vonzalom a lovak iránt, nagyon félelmetes közeget is volt számomra. Szorgalmasan és kitartóan jártam edzésre, és azt láttam, hogy kezdenek egyre többen a társak közül kikopni, én pedig maradtam és egyre több kis apró sikerélményt szereztem. Molnár Tamás, Radler Kálmán, Fath Ferenc voltak az edzőim, és ekkor kezdődött ismeretségem Ferdinandy Gézával is.

Jó társaság alakult ki a Tatterban a hasonló korúakból, Szotyori Nagy Kristóf volt a főszervező. Őt körülbelül tízéves korom óta ismerem, mikor még kéttusáztunk. Mindig nagyon sokat segített nekem a későbbiekben is.

A képesítővizsga után, 16 éves koromtól öttusaversenyeken is indulhattam. 18 éves koromig versenyeztem, a lövészet gyengén ment. 1992-ben az ifi ob után abbahagytam az öttusát, de addigra már a lovaglás szerelmese voltam.

Szorgalmasan jártam lovagolni a Tatterba, kerestem a lehetőséget, hogy továbbra is

lovak mellett tudjak maradni. Balaska Zsolt, az öttusa lovas szakágának vezetőedzője felajánlotta, hogy lovagoljam az öttusais-tállóhoz került fiatal lovakat. A későbbiekben kaptam lehetőséget arra, hogy versenyezzek is. Ebben nagy szerepe volt Ferdinandy Gézának, aki felkarolt, tanított és nevelt, a lovaglásom túl emberileg is.

Továbbtanultál?

Igen, az ELTE Tanárképző Főiskolán földrajz-testnevelés szakon végeztem. Mellette lovagoltam, amikor időm engedte; volt lehetőségem Dallos Gyula óráin, lovain is lovagolni.

Tanítottál valaha?

Soha nem dolgoztam iskolai tanárként. Az iskola elvégzésével munkát kellett keresni, és inkább a lovak felé mozdultam.

Mi volt az első munkahelyed?

Lovasként próbáltam elhelyezkedni, kezdetben versenyezni is tudtam, ilyen volt az első komolyabb állásom is. De a versenyzéssel járó stresszt kevésbé viseltem, mint az otthoni felkészítőmunka nehézségeit, és később beértem azzal, hogy különböző istállóknál munkában lovagolhattam, sokszor fiatal lovakat, és időnként egészen a legmagasabb szintig képzett lovakat is. Ebben az időben volt lehetőségem egy rövid ideig Rezgő Zoltán mellett dolgozni, akinek a véleménye számomra mindig sokat jelent, lovas szakmai és egyéb vonatkozásban is.

Időközben, 1998–2000 között a Kaposvári Egyetem lótenyésztő szakmérnöki képzését is elvégeztem.

Nagyjából ezzel egy időben elindult a kalandozások kora, a közel tíz esztendeig tartó külföldi bolyongás, amikor korábbi álmaim közül nagyon sok megvalósult. Sokat utaztam, láttam csodálatos lovas helyeket, nagy tudású lovasok közelében voltam, ülhettem a világ legjobb lovain. Tanulhattam, tapasztaltam.

Egyik ilyen helyszínen készült az itt látható 4. fotó is, amelyen Jan Tops lovát, Top Gunt lovagolom: fiatalkori vágyam teljesült, amikor kalandozásaim során eljutottam a Stal Topshoz. Tizenévesen, a nyolcvanas évek végén, az Eurosport hőskorában gyakran láthattuk a világkupákon ezeket a nagy lovasokat, lovakat, és akkor Magyarországról nagyon távolinak tűnt ez a világ. Később könnyebb lett utazni és lehe-

■ 1. Sós Attilával | 2. 2010-ben Athénban, Hannah Mytilineou istállójában Biancával. A ló egy Balou de Rouet – Cardento kanca volt, nemrég pusztult el, és Steve Guerdat 2018-ban harmadik volt vele Tryonban a vb-n | 3. Hannah Mytilineou istállójában egyik kedvencével, az Optronic nevű telivérrel. Ezt a lovat versenykarrierje után átlovaglásra adták, a hatalmas méretű herélt nagyon jó karakterű, nyugodt ló volt | 4. A kép 2003-ban készült Valkenswaardban a Stal Tops pályáján; interjúnk alanya azt a Top Gunt lovagolja, aki a barcelonai olimpia győztes csapatának egyik lova volt Jan Tops-szal a nyergében

tővé vált, de azért nekem óriási dolog volt ide bekerülni, látni a világ egyik legkomolyabb eladóistállóját, versenyközpontját, tanulni új dolgokat.

Amikor fiatalabb voltam, a nyugat „fejlett” világa nehezen volt elérhető, és távolról nagyon vonzó volt. Kezdetben nem volt könnyű utazni és külföldön munkát vállalni, de belevágtam. Ralf Runge, Desiree Johnson, Jan Tops, Peter Wylde, Alexander

Onischenko, Hannah Mytilineou istállóiban dolgozva kiváló lovak társaságában rengeteg eseményen, versenyen vettem részt, számtalan élménnyel és tapasztalattal gazdagodtam. Mindig voltak magyarok a közelemben, versenyeken találkoztunk, vagy épp egy istállónál dolgoztunk. Például Gasser Guszti, Biczó Zsolt, Bertók Feri mind hasonló módon, huzamosabb ideig voltak külföldön.

■ Fein Cerával az állatorvosi felvezetésen a normandiai Auvers-ben, 2005-ben

ÖTTUSA LOVAGLÁS NÉLKÜL?

Interjúnk óta eltelt kis idő, fontos változások jöttek az öttusa életébe, erre mit reagálsz?

Napok óta sokkol az a hír, miszerint a UIPM bejelentette, hogy a 2024-es párizsi olimpia után az öttusából törlik, vagy lecserélik a lovaglást. Ennek az ötlete már régi keletű, évtizedek óta gondolkodtak róla, a sportágban élők, versenyzők és edzők számára mégis teljességgel elfogadhatatlan, bármi legyen is az oka. A változtatások, ahogy eddig is történtek, sokszor érintették a lovas szakágat, de ilyen volumenű döntés a sportágat alapjaiban változtatja meg. Innentől nem hívhatjuk öttusának anélkül, hogy fogalomzavart okozna.

Véleményem szerint össze kell fogni azoknak, akik szerint az öttusa kizárólag a jelenlegi sportági összetételben értelmezhető, tiltakozásuknak a legmesszebbmenőkig hangot kell adni, valamint legvégső esetben egy új, alternatív szövetség, liga létrehozásával nemzeti és nemzetközi szinten tovább kell vinni a hagyományt, jelen esetben azt a sportágat, amelyet a modern kori olimpiai mozgalom életre hívója, Pierre de Coubertin báró álmódott meg és 1912 óta folyamatosan szerepelt az olimpiák műsorán.

Most az öttusa van soron, de az állatvédők lobbija már a többi olimpiai lovas szakágat is folyamatosan támadja.

A Magyar Öttusa Szövetség jelenleg a világon egyedülálló létszámú és minőségű, az öttusalovasok képzésére és versenyeztetésére alkalmas lóállományt tart fenn állami támogatásból. Ennek az intézménynek a felszámolásával az ország egyik utolsó (a fővárosban az egyetlen) lovasiskolája szűnik meg, ahol olyanok is lovagolni tanulhattak, akik egyébiránt anyagi okok miatt nem engedhetnék meg, hogy ezt a sportot űzzék. Többek között magam is így kerültem lóközelbe, és tudom, hogy sok gyereknek volt az egyik fő ösztönzője az öttusa mellett, hogy lovagolni tanulhat majd. Meggyőződésem, hogy a lovaglás kivétele az öttusából nem fogja megoldani a sportág olimpiai műsorán maradásának kérdését. Ezért is fájó és megdöbbentő számomra, amikor a saját nagy múltú sportágunk megsemmisülését figyelő szakvezetők mosolyogva mondják, hogy tovább kell lépni ezen a döntésen és el kell fogadni az elfogadhatatlant.

Fárasztó volt ez az időszak, de mindig motivált, hogy tudok lovagolni és fejlődni. Voltak, akik ebben sokat segítettek, például Hannah nagyon rendes volt. Amikor Sylve Söderstrand volt az edzője, idősebb, már nyugdíjazott lovaival engedte, hogy részt vegyek edzéseken. Nála készült az a fotó, amin az Optronic nevű telivérrel vagyok lefényképezve. Hannah férje, Iannis Mytilineou nagy telivérménest tart fenn, saját nevelésű lovakat futtat, a görög Jokeyclub elnöke, a görög lovasélet nagy mecénása.

Hogy alakult a magánéleted a kint töltött időszak alatt?

Magánéletről gyakorlatilag nem beszélhetünk ebben az időszakban, nem gondolom, hogy kedvez annak az ilyen vándorélet, viszont egyre inkább gyötört a honvágy, így 2011 végén hazajöttem, és már igazán nem szeretnék újra külföldön dolgozni.

Hol dolgozol, mióta hazajöttél?

Mindig kínálkoztak a lovas munkák, kezdetben beugrós voltam egy pár helyen. Dolgoztam rövid ideig Marócpusztán a gidrán menésben, és 2014-ben visszatértem az öttusaistállóhoz.

Mik a napi feladataitok?

Az edzések vezetése, lovak mozgatása, lovak napi ápolása, gyógykezelése, felszerelések karbantartása, minden, amit a 24 sportlós menedzselése megkövetel. Heti hat napon vannak edzések, vasárnap lópihenő. A válogatott keret tagjainak ugrómunkáját részben Sós Attila vezényli. A versenyek lovaglós versenyszáma körüli előkészítő feladatokat, és a lebonyolításukat is mi végezzük.

Mik a vízióid a lovassporttal kapcsolatosan?

Szeretném, ha szélesebb rétegek számára is elérhető lenne egy jól kidolgozott, országsszerte kiterjesztett, államilag támogatott lovasiskolai rendszerben a lovaglós alapjainak elsajátítása a rajtengedélyvizsga szintig, esetleg tovább. A korosztályomból is sokan ebben a rendszerben nevelkedtek. Emellett fontosnak tartanám egy minden lovassportot, lósportot, összes szakágat és lóval kapcsolatos tevékenységet szolgáló közösségi tér, könyvtár, kiállítóterem, rendezvényközpont funkcióval rendelkező nivós helyszín, kulturális intézmény létrehozását.

Czibula Orsolya

LOVAK ÉS LOVASOK

Dunatókésen

A szlovák statisztikai hivatal már rég nem jegyzi gazdasági állatként a lovakat. Számuk 1965-ben 95 ezer volt, és még a rendszerváltáskor is 16 ezret tartottak számon az országban, akkor szűnt meg a gazdasági állatként való nyilvántartásuk. A rendszerváltás előtt magánszemély nem tarthatott lovat, még sportlóként sem, hiszen ez úri huncutságnak minősült. A mélypont 2002-ben volt, amikor 8 ezerre csökkent a létszámuk, azóta folyamatosan emelkedik – főleg a sportlovaké –, jelenleg megközelíti a 20 ezret. Most, hogy az erdészetben elkezdtek környezetbarát szemléletre váltani, remélhetőleg a hidegvérű lovak szerepe is nőni fog munkalóként. Persze Szlovákia céltámogatás hiányában e téren is lemaradt a régió országai között. Van pár lótenyésztő, de az állam már csak a tapolcsányi ménésnél vállal szerepet. A kisebb tenyésztők többsége a lipicaira és a nóniuszra összpontosít.

Vendéglátóm, Czajlik Zsuzsanna édesapja, Czajlik Jenő gyerekkori álmát váltotta valóra még a rendszerváltozás előtt: az első adandó alkalommal, „sutyiban” vett a somorjai tenyészetből egy angol félvér kancát, amivel otthon hobbiszinten „lovazott”. Mondja is Zsuzsanna, hogy a lovak hamarabb beköltözött az új ház udvarába, mint a család. Jenő fogatot hajtott, és belekezdett a tenyésztésbe. Születtek a csikók, az udvar lassan megtelt lóval.

Az anyuka, Katalin 1992-ben elvégezte a lovasoktatóit, és megnyitotta a családi ház mellett a Czajlik Ranch lovasiskolát. Ez óriási újdonság volt a környéken, akkoriban még működtek az állami lovasiskolák. Gyerekeket tanított lovagolni, illetve hippoterápiás foglalkozásokat tartott a dunaszerdahelyi kórház terapeutájával, együttműködve a kórházzal. Azóta is folytatnak hippoterápiát a ranchon, sőt, a kezeléseket mozgássérültekre és halmozot-

tan sérültekre is kiterjesztették, és annak ellenére megtartották őket, hogy a szlovákiai egészségpénztárak az utóbbi években már nem térítik meg ezt a terápiát, a szülőknek kell áldozniuk rá.

Természetesen az induláskor nem egyedül a lótartásra alapoztak, mellette kertészkedtek, más állatokat is neveltek. Egyébként most is, és saját maguk termelik meg az állatok takarmányát. A mostani lóállománynak 30 hektáron termelnek takar-

mányt, és a szénának csak egy részét veszik a jó minőségű hegyi legelőkről. Czajlikék Dunatőkésen 1989 óta vállalnak szerepet tenyésztélepként. Kezdetben angol félvéreket tenyésztettek, amit a szlovák terminológiában szlovák melegvérű fajtaként tartanak számon. Később, amikor áttértek a fogathajtásra, elkezdték a mezőhegyesi nóniuszt is tenyészteni. Jelenleg angol félvér kancákat nem fedeztetnek, mert nincs kereslet irántuk. Akik ilyen típusú lovat tartanának, azok inkább választanak külföldi, jobb teljesítményre képes fajtákat. De a nóniusznak is külföldön, Czajlikék esetében elsősorban Magyarországon van piaca, amely Szlovákiával szemben fogatnagyhatalomnak számít. Szlovákiában kisebb a tenyészállomány, kevesebb a versenyző, a szakágak gyérebbek, így az eredmények is szerényebbek. Zsuzsanna ezt a példával közelíti meg, hogy míg Magyarországnak 500 hivatalosan jegyzett versenyfogata van, addig Szlovákiának 11-12.

A család természetesen lovasversenyekre is járt. Amikor 1992-ben megszűnt Somorján a díjugrató Duna-kupa, ami Csallóköz egyik legfontosabb versenye volt, Czajlikék úgy döntöttek, hogy belevágnak a versenyrendezésbe, hogy mégse maradjon verseny nélkül a környék. Idén volt a 28. fordulója a Tőkési Kupának. Tavaly sem maradt ki, bár szeptember végére kellett tolni a hagyományos nyár közepi terminusról.

A jelenlegi ranch helyén annak idején jól működő kertészet volt, ahol még rizst is termesztettek. 2004-ben, az uniós csatlakozás után vált lehetővé a ranch bővítése. Rögtön pályáztak, de elutasították őket, mert komplex pályázatot vártak tőlük, amiben a lovaglás mellett étkezést és szálláslehetőséget is biztosítaniuk kellett volna, és mindezt valamilyen turisztikai történetbe kellett becsomagolni. Így persze óriási lett a bővítés költségigénye, ennek ellenére belevágtak, azzal, hogy a fiataloknak is részt kell venniük a működtetésben, az önrész és a hitelek kitermelésében.

A kertészet helyén új sportturisztikai komplexum született. Zsuzsanna utólag már nagyon jónak tartja, hogy akkoriban csak komplex elképzelés megvalósítására kaptak támogatást. A lótarthatás, a lovagoltatás komoly költségekkel jár, és önmagában egy éter-

met is nehéz volna fenntartani, főleg, ha nem frekvenciált helyen van. Így együtt viszont működőképese, és erre rásegítenek a versenyek. Az akkori tíz ló hamarosan új boxokba költözött, és további tíz box várta a vendéglovakat, a bértartókat, a sportlovakokat. Ez pontosan arra az időszakra esett, amikor újra elkezdett nőni a lovak száma Szlovákiában, amikor újra divatja lett a lovaglásnak és a lovasversenyeknek.

A komplexumról el kell mondani, hogy Csallóköz legszebb részén fekszik. A telek

határán folyik a tőkési Duna-ág, amelynek természeti értékeiért még Cousteau kapitány is lemerült párszor. Zsuzsanna azt mondja, hogy az építkezést megnehezítette, mert sokkal szigorúbb szabályokat kellett betartani miatta, viszont az attraktív környezet többszörösen meghálálta az akkori nehézségeket. A sportközpont hét éve

„A lovak hamarabb beköltözött az új ház udvarába, mint a család”

kapott egy fedett lovardát, hogy télen is biztosíthatassanak lovaglási lehetőséget, sőt, még versenyszervezésre is alkalmas. A fedetes lovardával 10-15 versenyt is rendezhetnek évente, és egyre gyakoribb a nemzetközi részvétel. A legtöbb verseny szlo-

vákiai, a szomszéd ország lovasainak részvételével. Szinte az összes szakágban van verseny: díjugratásban, díjlovaglásban, fogathajtásban, lovastornában és westernlovaglásban; fogathajtásban már nemzetközi versenyt is rendeztek. A közeljövő egyik célja egy világkupa-kvalifikációs verseny megrendezése négyesfogathajtásban – annak ellenére, hogy Szlovákiában nem túl izmos sportág a fogathajtás. Zsuzsanna kiemeli, hogy az utóbbi időben intenzívebbé vált a kapcsolatuk a ma-

gyar lovassporttal. Magyar versenybírákat hívnak, magyar edzőket hoznak a táborokba. Ezt szükségesnek tekintik, ha túl akarunk lépni az otthoni szinten.

A magyar lovassport húzóereje mellett Czajlikék a magyar állam segítségét is kiemelik, hiszen a Baross-program nagy léptékű támogatásával tovább tudtak lépni: harminc újabb boxot építettek, ami a tenyésztésnek is új lendületet adhat. A kapacitás bővülése egyben hozzájárul ahhoz, hogy megközelítsék a magyarországi lovasközpontok színvonalát, amire már csak azért is szükség van, mert egyre több magyarországi lovas érkezik szinte mindegyik szakágban. Ezen a szinten mobilboxok bérlésével már nem lehet fogadni őket, bár el kell mondani, hogy azt is csak magyar segítséggel tudták megoldani, mert Szlovákiának nincs mobilbox-kapacitása.

Zsuzsanna elmondja, hogy számukra komoly erkölcsi súlya is van a segítségnek. A

már említett uniós támogatás óta nem igazán kaptak segítséget a szlovák államtól. „Nemcsak azért lélekápoló a támogatás, mert megértük, hogy az anyaország elutasította a határon túliakat, hanem azért is, mert érezni, hogy most törődik a külhoniak gazdasági boldogulásával, lépéseket tesznek a közös gazdasági tér kialakítása érdekében”, fogalmaz Zsuzsanna, bár egyet nehezményez: hogy a jelenlegi szabályozás szerint lovasklubként sajnos nem válhatnak a magyar lovassport szerves tagjává.

A lovassport drága mulatság, ennek megfelelően Szlovákia gazdagabb nyugati részén van jelen erősebben. Pozsony és környéke tele van lovasklubokkal, amelyek egy fokozattal drágábban nyújtják szolgáltatásaikat. Dunatőkére már a különleges környezetért érkeznek fővárosból.

A Pozsony melletti Somorján pár éve épült ki Európa egyik legnagyobb lovasközpontja, amely a nemzetközi versenyekre összpontosít. Emellett még Pöstyénben rendeznek nemzetközi versenyeket. Zsuzsanna nem te-

piás képzések folytatódhattak, illetve a ló tulajdonosokat sem lehetett eliltani a saját lóvuktól. Óriási volt a kiesés a versenyszervezésben. A tizenkét tervezett versenyből keletőt tudtak megtartani, azokat is közönség nélkül – azaz csak a kiadások maradtak. Az újraindulásra az alkalmazottak többsége szerencsés módon visszatért, és a nyári szezonban beindult a turizmus is. Már a versenyeket is meg tudták tartani, igaz, a szlovák határkorlátozások miatt kevesebb külföldi versenyző érkezett. A lovassportot

Meglepetéssel hallgatom, hogy bár a főváros csak egy órányira van, bértartóik többsége mégis helybéli. Jól szituáltak, akik megengedhetik maguknak, hogy vesznek egy lovat a gyerekeknek, és hogy fizessék a fenntartását, a gyerek értelmes elfoglaltságát, edzését, és azt, hogy versenyezhesen. Zsuzsanna végzett tanárként a lovasedzői és a hippoterápiás képzést is elvégezte. Mondja, hogy lovasoktatóként könnyű helyzetben van, mert a ló megoldja a gyerekekkel való kapcsolatot a maga kisugárzásával, magához láncolja a gyerekeket. Azt mondja, nem a ló az eszköz, hanem inkább az oktató az, hogy a ló és lovas közt jó kapcsolat alakuljon ki. A felnőtteknél gátlásokat kell leküzdeni – amik a gyerekek számára ismeretlenek. A kezdő felnőtteknél az a fontos, hogy ne teljesítménykényszerből üljenek a lóra, hanem próbálják élvezni mindazokat a jó hatásokat, amiket a ló és a vele együtt való mozgás nyújt.

kinti őket konkurenciának, mert más színvonalat képviselnek. Inkább a lovassport népszerűsítésében betöltött szerepüket emeli ki. A lovassport Csallóközben nem áll rosszul. Több kisebb lótartó van, akiknek nagy szerepe lehetne a hobbi-versenyzés fejlesztésében. Magyarországon például a lovassportnak ez a szegmense lassan túlnövi a profi versenyeket. Sok mindenkinek van lova, sok mindenki lovagol, és ők szívesen megmutatják magukat. Sajnos Szlovákiában még nem történtek lépések ez irányba, de Dunatőkére azért megrendezték már az első ilyen versenyeket, hogy az amatőrök megtapasztalják a professzionális kulisszák hangulatát. Természetesen nem kerülhették meg a járványt. Ahogy Zsuzsanna mondta, sok rosszhatást okozott nekik. Ezt az időszakot fejlesztéssel használták ki: ezalatt építették az új boxokat. Viszont fél évig zárva tartottak. Lovagoltatni nem lehetett, csak a hippoterá-

■ 1. Czajlik Zsuzsanna | 2. Csallóköz legszebb részén épült a sportturisztikai komplexum | 3. Szinte az összes szakágban rendeznek versenyeket

idén tavasszal a lovak közt terjedő herpeszjárvány sújtotta, ami egy spanyol versenyről terjedt szét egész Európában. Emiatt kéthónapos versenyzárlat volt. Zsuzsanna ősz eleji beszélgetésünkkor kicsit félelemmel tekintett a járvány következő hulláma elé. A fedese szezon versenyei ugye zárt térnek minősülnek, amire szigorúbb korlátozások várhatóak. De ők nem tehetik meg, hogy leállnak, hiszen ott vannak a célok. Ahhoz, hogy nemzetközi versenyeket szervezhessenek, bizonyítaniuk kell. És tovább kell népszerűsíteniük a lovassportot, mert a lovaglás mindenkinek tartást ad – és soha nem késő elkezdeni.

Matus Tibor

SZENT GYÖRGYTŐL SZENT MIHÁLYIG

A LEGELŐN

A lovak természetüknél fogva szabadon élő, szociális, legelő növényevők. Egészségük megőrzése érdekében alapvető fontosságú a megfelelő mennyiségű mozgás, ezt az igényüket a legtermészetesebb tartásmóddal, a legeltetéses tartással könnyen biztosíthatjuk. A legeltetésnek kedvező hatása van a patamechanizmusra és az emésztés megfelelő működésére is.

„**A** tenyészkancák tartására és a csikók felnevelésére a legelős tartás a legideálisabb módszer, amely nagyban meghatározhatja a ló későbbi élete során a sportra való alkalmasságát. Az elkövetett hibák sokszor súlyos, a használhatóságot negatívan befolyásoló károkkal járnak. Legelőn tartással elkerülhető a rossz szokások kialakulása is, amelyek általában az istállóban sok időt töltő, fajtársaikkal keveset érintkező egyedekre jellemzők” – mondja Bardóczky Veronika, a mezőhegyesi Nemzeti Ménesbirtok és Tangazdaság Zrt. lótenyésztési osztályvezetője. Mezőhegyesen a lovak legeltetési idénye követi a magyar hagyományokat, a kihajtásra így Szent György-nap (április 24.) tájékán kerül sor, és egészen Szent Mihá-

lyig (szeptember 29.) legelőre járnak a lovak, természetesen az időjáráshoz igazodva.

LOVANKÉNT EGY HEKTÁR

Méretét tekintve lovanként egy hektár legelő tekinthető ideálisnak. Az éghajlatunk nem tesz lehetővé egész évben legelőre alapozott állattartást, tehát a kiegészítő szénáról is gondoskodni kell, emiatt például Mezőhegyesen a legelők kaszálóként is szolgálnak. A legelő optimális mérete akár csökkenhet is, ha rendelkezésre áll külön kaszálóterület.

A tartás körülményeit Jusztin Ágnes, a cég agrárkommunikációs koordinátora összegezte. Mint elmondta, a kihajtás minden nap a reggeli órákban kezdődik, és egy-

szén az esti etetésig kint tartózkodik a ménes. A lovakat egy-egy kisebb eső sem zavarja, idő előtt általában csak vihar közeledtével szokták őket behajtani.

A tenyészkancák és a csikók egészen a kiképzésük megkezdéséig, jellemzően 3-4 éves korukig járnak legelőre. A tenyészkancák között sok a sportból nyugalmazott, 14 év körüli vagy idősebb egyed. A sportban eredményes kancák nagy tenyészértékük miatt általában hamarabb visszavonulnak, illetve az ígéretes kanca-csikók a sportkipróbálásuk előtt fedeztetve lehetnek, és majd csak a csikó felnevelése után kezdődik meg, vagy éppen folytatódik kiképzésük. Nemcsak a genetikai előrehaladás gyorsítható meg így, hanem a testalakulásra is kedvező hatást fejthet ki a

legelőn tartás, a ló szervezete megerősödik tőle.

A sportlovakat, illetve a napi munkát végző lovakat istállóban tartják leginkább, egyedi karámozással kiegészítve. „Bár kevesebb időt töltenek istállón kívül, az intenzív munka fedezi mozgásigényüket, emellett pedig figyelünk arra is, hogy elegendő időt tölthessenek pihenéssel, regenerálódással, például kisebb napozókarámban. Ha ezen felül még legelőn lennének a nap további részében, teljesítményük romolhatna, illetve sérülések is könnyebben jelentkeznek, az állatok csoportos tartásánál ugyanis elkerülhetetlen egy-egy hatalmi harc”, fejtette ki Jusztin Ágnes.

A lovak szeretik a fák árnyékát a legnagyobb melegben, így különösen előnyösek azok a legelők, ahol lehetőségük van behúzódni nagy lombú fák alá. Ha nincs rá lehetőség, akkor az itatás mellett a legfontosabb, hogy ne legyenek kint folyamatosan a tűző napon. A lovak Mezőhegyesen reggeltől estig legelőn tartózkodnak, a nyári nagy melegben elengedhetetlen a megfelelő ivóvízellátás számukra. Épp ezért a gondozók naponta többször is ellenőrzik az itatókat és utántöltik friss vízzel.

TÁPANYAGELLÁTÁS

„A nyári időszakra jellemző egyre melegebb és csapadékszegényebb időjárás következtében önmagában a legelés nem fedezi a lovak tápanyagigényét, ezért szénát, illetve abrakot is kapnak kiegészítésként” – összegzi a lótenyésztési osztályvezető. Ez azért is fontos, mert a legelőn tartott lovaik szinte mind kritikus csoportba tartoznak takarmányozás szempontjából: vagy csikót nevelő kancákról, vagy fiatal, növekedésben lévő egyedekről van szó. A tápanyag-szükségletüket maximálisan ki kell elégíteni, nem lehet ez fejlődést, vagy éppen termékenyülést korlátozó tényező.

A széna – nyári időszakban fűszéna, téli időszakban lucernaszéna is –, illetve az abrak (zab és árpa) etetésén felül nagyon fontos az ásványi anyagok folyamatos pótlása is, amit például nyalósók elhelyezésével valósítunk meg” – mondja Bardóczky Veronika.

A tenyészkancáknak a tenyészetekben általában minden évben egészségesen világra kell hozniuk és fel kell nevelniük egy csikót,

majd eközben már egy újabb vemhesség megkezdődik, emiatt mindenképpen szükséges a kiegészítő takarmányozás. Ez Mezőhegyesen elsősorban ad libitum (korlátlan mennyiségű) fűszéna – főleg a téli időszakban –, másodsorban abraktakarmánnyként szemestakarmány vagy táp. Az évjáratik csikóktól pedig elvárják a növekedési potenciál maximális kihasználását, emiatt náluk is ezt az összeállítást etetik.

A téli időszakban sokkal fontosabb az ad libitum szénamennyiség, ilyenkor javasolt a sárgarépával való kiegészítés a laxáns hatása miatt. Az abraktakarmány mennyiségét pedig elsősorban nem az évszak-

Nem megfelelő legeltetés esetén képes teljesen eltűntetni a számára legízletesebb növényeket a legelő flórájából. Gyomruk a testméretükhöz képest kicsi, ezért a lovak meglehetősen hosszú időt töltenek legelésel. Általában reggel és délután legelnek, a déli tűző nap elől szívesen húzódnak árnyékba. A mezőhegyesi szakemberek szerint a jó legelő ismérvei a jó hozam, a jó regenerálódó képesség, a jó tápanyagel látó képesség, valamint a mostani éghajlatot figyelembe véve igen lényeges az is, hogy a fűkeverék komponenseinek bírniuk kell a száraz, aszályos éveket.

A lovak általában a nádkéjú csenkeszt, a

FOTÓ: CSATLÓS NORBERT

■ Bardóczky Veronika: Legelőn tartással elkerülhető a rossz szokások kialakulása is

hoz, hanem az igénybevételhez vagy a tenyésztési időszakhoz kell kötni. Fontos kérdés az is, hogy istállózzuk-e a lovat. Ha ridegtartásban vannak az állatok, akkor magasabb az energiaszükségletük, hiszen fűteniük kell magukat.

VÁLOGATÓS ÁLLATFAJ

A ló mélyen legel. Alsó és felső állkapcsában erős fogak vannak, melyek segítségével szinte gyökérig képes kirágni a növényzetet. Mindeközben a ménes folyamatos, lassú mozgásban van, ennek során az állatoknak lehetőségük van válogatni az egyes növények között. A ló az egyik legválogatosabb legelő állatfaj, elsősorban a keményebb szárú füveket kedveli.

réti komócsint, az angol perjét és a réti perjét kedvelik, de ezek mellett a legelő tartalmazhat vörösherét, valamint csomós ebirt is. A mezőhegyesiek vörösherével kapcsolatos helyi megfigyelése, hogy a kelés után körülbelül egy évig látható, de azután kipuhtul a növénytársulásból. A legelőt több évre telepítjük, ezért gondoskodni kell róla, karban kell tartani boronáással, szellőztetéssel, lazítással, akár felülvetésel vagy tápanyag-visszapótlással.

AZ IDEÁLIS FŰKEVERÉK

„Külön lovak számára készített keveréket érdemes választani, ami az állatok tápanyagigénye mellett az éghajlati adottságokhoz is illeszkedik, így a szárazságtűrő

a fűmagoknál is egyre lényegesebb érték-mérő tulajdonság – magyarázza Páll László növénytermesztési osztályvezető. Tapasztaljuk, hogy a klímaváltozás miatt nagyon szélsőséges lett az időjárás, a száraz periódusok még forróbbak, és egyre csökken a csapadék is. Ezért elsősorban olyan fajokat kell választani, amelyek bírják a szárazságot. Általában ezeket a legelőket közvetlenül a ménesek közelébe telepítjük, ezért ott csévéldobos (Rain Star) öntözés még elképzelhető, ha extrém szélsőséges az időjárás (pl. 2000, 2003, 2015, 2017, vagy

az idej, 2021-es év). Persze nem kell állandóan öntözni, csak bizonyos fenológiai fázisokban: vetés előtt vagy után, a későbbiekben kaszálások után, akár bemosva a műtrágyát. Természetesen ez is munkaszervezés kérdése, hiszen legeltetés közben nem igazán lehet öntözni.” A szakember azt is elmondta, hogy az elmúlt években bizonyos takarmányfű-keverékek eltérően viselkedtek. Az úgynevezett 20-i ménes körül eltérő években telepítettek kétféle fűkeverékből álló legelőt, de a lovak számára a teleptől jóval messzebb lévő kaszálók is hasonlóan viselkednek. Az elmúlt pár évben, visszamenőleg 2017 őszeig, valamint 2018 tavaszáig a következő fűkeverékeket vetették:

- Zöld Ász (nádképzű csenkesz 45%, csomós ebír 30%, angolperje 15%, fehér here 10%). Ezt 2017 tavaszán telepítették, a mezőkovácsházi úton kifelé menet látható, rögtön az első táblán, az erdő után közvetle-

TAKARMÁNYOZÁS KÜLÖNBÖZŐ ÉLETKOROKBAN

A CSIKÓ

Születését követően a csikó az első néhány hónapban elsősorban az anyja tejét fogyasztja, és ismerkedik az anyja által felvett takarmányokkal – hangsúlyozza Bardóczky Veronika. Egyedi takarmányozásról, illetve napi szükségletéről a negyedik hónaptól van értelme beszélni. A csikó méretének növekedésével összhangban kell az első önállóan takarmányozott hónapokban növelni a fejadagot. Nagyon fontos a választás időpontja, ami körülbelül hathónapos korban van, ezt követően már csak a takarmányozásra tud támaszkodni a csikó fejlődése. Kiemelten fontos a választástól az egyéves korig való takarmányozás, ekkor használhatjuk ki a lehető legjobban a növekedési potenciált. Nagy általánosságban azt lehet elmondani, hogy másfél és hároméves kor között az abraktakarmány mennyisége a megfelelő beltartalom mellett csökkenthető, de ez minden esetben fajtától és egyedtől is függ. Hároméves kort követően pedig többnyire megkezdődik a kiképzés (kivéve a versenylovak esetében, ahol ez hamarabb kezdődik), ezt követően a ló képzési intenzitásától függ a további takarmányozás.

A TENYÉSZKANCA ÉS A FEDEZŐMÉN

A tenyésztési idény kezdetén egy általánosan jó kondícióban lévő egészséges kanca nem igényel különleges takarmányozást a többi egyedhez képest. Amennyiben nehezebben kezdi meg a sárlást, esetleg egészségi problémái vannak, a béta-karotin és az E-vitamin segít. A vemhesség első harmadában szintén nincs a lónak plusz energiaigénye a vehemépítéshez, a második trimeszter elejétől azonban javasolt a takarmányadag növelése, különösen figyelve a kalcium-foszfor, valamint a réz-cink-mangán arányra. A vemhesség utolsó hónapjában viszont érdemes enyhén csökkenteni a takarmányt, mivel a túlsúlyos kanca nehezebben ellik – figyelmeztetnek a szakemberek.

A fedezőmének esetén a fedeztetési idényt megelőző két hónapban már növeljük a takarmánymennyiséget, így az elfogyasztott energia és a fehérje mennyiségét – mondja a lótenyésztési osztályvezető. A fedeztetési idény megkezdésekor pedig további növelés szükséges a mén igénybevételétől függően. Ilyenkor lucerna- és tápkiegészítést javasol, illetve a kancákhoz hasonlóan béta-karotint és E-vitamint lehet adni a fedeztetési idényben. Esetleg tojást és csíráztatott zabot, amelyek a fehérjeteralmuk miatt kiválóak ebben az időszakban.

A VERSENYZŐ LOVAK TAKARMÁNYOZÁSA

A sportolók – legyenek emberek vagy lovak – speciális étrenden kell, hogy éljenek, amely igazodik ahhoz, hogy épp pihenő, felkészülési vagy versenyszak van-e. A sportoló lovak számára a versenyszak intenzívebb takarmányozást igényel – hangsúlyozzák a mezőhegyesi szakemberek. A versenynaptár összeállításával az edzéstervet is összeállítják, ami meghatározza az időszak takarmányigényét is.

Általánosságban elmondható, hogy magas szinten versenyző lovak nemcsak szemes takarmányon és szénán élnek, hanem szükség van a lótapokra és takarmánykiegészítőkre is, amelyekből óriási termékkínálat érhető el a piacon. A ló igényeihez mérten kiválaszthatjuk, hogy kondicionáló vagy magas energiatartalmú, lassú felszívódású, esetleg magas rosttartalmú tápra van-e az állatnak szüksége. A sportoló lovaknál különösen oda kell figyelni, hogy minél több kisebb adagban takarmányozzuk őket (akár napi ötszöri etetés), és elegendő mennyiségű szénát kapjanak. Ezeknél a magasabb igénybevételű egyedeknél ugyanis fennáll a gyomorfekély kialakulásának veszélye. Szomorú, de a gyomorfekély a versenylovak 90 százalékát érinti az élete során. Szerencsére ezt a betegséget meg lehet előzni, illetve kezelni is. Megelőzni a rendszeres rostfogyasztással, kezelni pedig gyomorvédő gyógyszerekkel és takarmánykiegészítőkkel lehet.

1. Páll László: A szénáhozam alapján a Zöld Ász és a Zöldítő 15 nevű keverékeket tudom kiemelni | 2. Kanca csikójával

nül. De ilyen keverékkel vetették be a 81-es kaszálót is, amely a pitvarosi útról látszódik.

- Száraz 6-os (csomós ebír 25%, angolperje 25%, tarackoló csenkesz 25%, réti perje 15%, fehér here 5%, szarvaskerep 5%). Ezt 2018 őszén telepítették a 81-es táblán, a pitvarosi vasút felől. Hiába a száraz név, csak a tarackos fajok maradtak meg benne, amelyek nem nőttek nagyra, a többi kipusztult.

- Zöldítő 15 (angolperje-tetraploid 24%, réti perje 20%, angolperje-diploid 18%, nádképű csenkesz 16%, olaszperje 15%, fehér here 7%). Ezt 2020 őszén telepítették, és a 39-i ménes felé vezető bekötő útról jobb kéz felé eső 59-es táblán látható.

„Az állomány kinézete, valamint a szénáhozam alapján a Zöld Ász és a Zöldítő 15 nevű keveréket tudom kiemelni” – mondja Páll László, aki emellett mindenképpen megfontolandónak tartja az öntözést a gyakori szárazság miatt.

TAKARMÁNYOZÁS LEGELŐ NÉLKÜL

Amennyiben nem legelőn tartjuk az állatot, általában a napi kétszeri vagy háromszori fűszéna-etetést javasolják a szakemberek, illetve szintén legalább kétszeri vagy há-

romszori abraktakarmány-etetést speciális igénybevételhez szükséges kiegészítéssel: vagyis vitaminokkal, ásványi anyagokkal, kiegészítő energiával „felturbózza”.

A legalapvetőbb abraktakarmány a zab, de egyre többen helyezik előtérbe az árpát a magasabb fehérjetartalom miatt, illetve a lovak nyugodtságának elősegítése érdeké-

ben. Ezenkívül többen etetnek korpát, illetve különböző tápkeverékeket is, amelyek műzli vagy pellet formájában kaphatók, de granulált vagy por alakú kiegészítőket is találni a piacon. Folyékony vagy paszta formájú, speciális igényekre kialakított kiegészítőket, esetleg gyógynövényeket is alkalmazhatunk a takarmányozás során.

„Az alaptakarmány Magyarországon jellemzően szemestakarmány, zab vagy árpa, lehetőleg roppantott formában. A kukorica etetése kis mennyiségben nagy gondot nem okozhat, de nem különösen javasolt lovaknak, mivel oszteokondrózis

(OCD) alakulhat ki a magas keményítőtartalom miatt – hangsúlyozzák a ménesbirtok szakemberei.

A takarmányadagokat a ló fajtája, kora, hasznosítása határozza meg, de átlagosan egy felnőtt ló 3 kg szemestakarmányt fogyaszt el egy nap alatt, versenyző lovak ennél többet, könnyebb munkát végzők

„A tenyészkancák és a csikók egészen a kiképzésük megkezdéséig, jellemzően 3-4 éves korukig járnak legelőre”

kevesebbet. Azt szokták mondani, hogy a jó lovasember szemmel etet, nem kilóra, tehát látja a ló igényeit. A Nutritional Research Council (NRC) által kiadott táblázatok alapján azonban mindenki kiszámolhatja lovának igényét az egyes összetevőkre, makro- és mikroelemekre és aminosavakra nézve. Jelentősen más takarmánybevitellel kell számolni egy nőniusz csikó esetében, amelyet négyévesen fognak be először, mint egy angol telivér yearlingnél, amelyre másfél éves korában ráül a zsoké.

Halmos B. Ágnes

Eric Navet: A gondolkodásmód számít

Kevesen tudják, hogy a lovassportban milyen fontos a mentális egészség, nemcsak a lónak, de a lovasnak is. Nem mindegy, milyen a gondolkodásmódunk, főleg azért nem, mert egy másik érző lényel együtt kell teljesítenünk a feladatot. Ráadásul ez a másik lény nagyon érzékeny antennákkal rendelkezik, tökéletesen olvassa az érzéseinket. Ha feszültek vagyunk, bizonytalanok, az kihat a teljesítményünkre is. Persze ma már – főként a profi sportban – hozzáértő szakemberek is segítik a sportolókat a mentális erejük fejlesztésében. A minap olvastam a világhírű olimpikon Eric Navet tanácsait, melyeket szakágtól függetlenül minden lovas megszívlelhet. Ezekből válogattam néhányat.

ÖRÖMMEL LOVAGOLJ

Eric örömmel emlékszik vissza 1990-re, amikor Stockholmban a Lovas Világjátékokon „volt olyan szerencsés”, hogy a döntőben, a körbelovaglásban olyan legendákon lovagolhatott, mint Gem Twist és Milton. Ekkor – bár nagy volt a nyomás – nem gondolt másra, csak hogy élvezze a pillanatot akkor is, ha óriási volt a tét és húsz ezer ember előtt kellett bizonyítani. Arra gondolt, hogy a verseny egész hetében a maximumot nyújtotta, melynek gyümölcseként bejutott a legjobb négy közé. Valószínűleg ez a gondolkodás segített abban, hogy jól lovagoljon a döntőben, a lovak sem érezték feszültséget, nyomást részéről, ez nagyban hozzájárult ahhoz, hogy megnyerje a világbajnokságot. Az az érzés, hogy feszültség nélkül, élvezetből tudott lovagolni a döntőben, még nagyobb boldogságot jelentett neki, mint az aranyérem.

Mit tegyél annak érdekében, hogy hasonlóan tudd élvezni a versenyt? Mielőtt felülpsz a lóra, vagy elkezded a melegítést lépésben, gondoldj néhány dologra, amiért élvezni fogod a versenyt. Például, hogy „folyamatosan edzettem, és le fogom aratni a gyümölcset a mai versenyen”. A másik tanács Eric-től, hogy a lovaglás alatt a lépés szünetekben érezd magad újra gyerekeknek. Mit éreznél? Izgatott vagy? Boldog? Energikus? Engedd, hogy átjárjanak ezek az érzések! Ha sikerül felidézni a felhőtlen gyerekkor szabadságát, az segíthet megélni a pillanatot, megtapasztalni a szórakozás és a sza-

FOTÓ: KIT HOUGHTON (FEI) ÉS SOMOGYVÁRI ANETT

badság érzését, mellyel előhozhatod az összes mai tudásod. A sportpszichológiai kutatások egyik legmegbízhatóbb megállapítása az, hogy milyen gyakran számolnak be arról a sportolók, hogy az öröm része volt az élményüknek, amikor a teljesítményük maximumát kellett nyújtaniuk a verseny alatt.

TÖREKEDJ A SAJÁT REKORDODRA

Eric Navet szerint sokszor látott hiba, amikor a lovasok mindenáron a szám többi lovasát akarják megelőzni, ami nem jó megközelítés. A helyes ezzel szemben az lenne, ha arra törekednének, hogy saját

lovakkal lovagoljanak olyan gyorsan, amilyen gyorsan csak tudnak. Ehhez persze tisztában kell lenni a ló képességeivel. Ne másoknál próbálj meg jobb lenni, hanem törekedj arra, hogy a legtöbbet kihozod magadból és a lovadból az adott pillanatban. Ha így lovagolsz, mindegy, hogy nyersz vagy ötödik vagy, megtetted, amit lehetett. A verseny magadról és a lovadról szól, nem annyira a többiekéről. A saját rekordra törekvés filozófiáját könnyen át lehet venni a versenypályán kívüli világból, de ahhoz, hogy ezt a szemléletet a pillanat hevében is fenntartsuk a versenyen, az edzőtáborokban vagy edzés alatt, ahhoz valódi mentális erőre van szükség. Tehát a saját képességeidre kell összpontosítanod. Ha átgondolod, hogy mire vagy képes a lovaddal, akkor pont azokat az erősségeidet mozgósítod, amelyekre szükséged van a sikerhez.

Ennek eléréséhez nézzünk néhány gyakorlati tanácsot Eric-től. A verseny vagy egy fontos lovaglás reggelén készíts egy gyors, pontokba foglalt listát két-három képességről vagy készségről, amellyel te és a lovad rendelkeztek, és segít abban, hogy jól teljesítsék azt. Például, hogy „a lovam bátor és együtt képesek leszünk összpontosítani a szűk fordulóokra”. Lovaglás előtt építs be olyan célokat a tervedbe, amelyek a mentális és fizikai képességeiden alapulnak. Például a lovaglás előtti rutinod részeként összpontosíts, hogy a megfelelő pillanatban, a pályán vagy a program lovaglása közben

vül hagyjuk a stresszt, fogalmaz Eric. Mindazzal a rengeteg felkészüléssel, munkával, ami egy-egy versenyt megelőz, fel kell készülni arra is, hogy aznap esetleg nem melénk áll a szerencse, sosem tudhatjuk előre, mi fog történni a pályán. A koncentráció, a pozitív energia egyensúlyához hozzátartozik annak az elfogadása, hogy bármit hozhat a jövő. Ahogy Eric Navet is kihangsúlyozta, a legfontosabb napokon elengedhetetlen, hogy a lovad érezze a következő támogatásod és irányításod, hogy a legjobb teljesítményét nyújthassa.

„A verseny magadról és a lovadról szól, nem annyira a többiekéről”

Léteznek gyakorlatok, melyek segítenek elsajátítani ezt a képességet. Egy vagy két héttel a fontos esemény előtt képzeld el magad, ahogy hazafelé tartasz a verseny után és büszke vagy magadra, mert mindent megtettél, ami tőled telj, és hálásnak érzed magad azért az örömért, amit akkor éreztél, amikor lovagoltál. A vizualizáció segítségével idézz fel egy képet, ahol arra összpontosítasz, hogy milyen örömet okozott neked a lovaglás, és ezt az élményt megosztottad a lovaddal. Emlékeztess magad arra, hogy minden egyes lovaglás előrelépést jelent a lovaskarrieredben. Válgj szokásoddá, hogy minden egyes fontos lovaglás után feljegyzel néhány elsajátított készséget vagy új technikát. Ez erősebb hosszú távú perspektívát nyújt és képessé válsz arra, hogy megtartsd a hited a fejlődésedben, a sport hullámvölgyei alatt is. Mindegy, milyen szakágban lovagolsz, és versenyzel-e vagy sem, érdemes visszatérni időről időre Eric Navet elveihez: a lovaglás öröme a minden, a te legjobb eredményed elérése a cél, és légy nyugodt, bármi is legyen az eredmény. Ezek az egyszerű dolgok tesznek két lábon a földön járóvá, és javítják a lovaddal való kapcsolatodat. Ne feledd, nem a szalagokért lovagolunk!

is a feladatra tudj koncentrálni. Ez nemcsak a teljesítményedet fogja javítani, de azokban a dolgokban is fejlődést fogsz tapasztalni, amelyek teljes mértékben az irányításod alatt állnak. Így más kaphat ugyan magasabb pontszámot, vagy lehet nálad gyorsabb, te mégis azzal a jó érzéssel térhetsz haza, hogy minden tőled telhetőt megtettél.

MARADJ NYUGODT, BÁRMI IS AZ EREDMÉNY

Mindannyian hajlamosak vagyunk elragadtatni magunkat, főleg, ha nem úgy alakulnak a dolgok, ahogy elterveztük. Talán a vereség elviselése a legnehezebb. Eric

következő tanácsait is érdemes megiszívlelni. Amikor belovagolsz a pályára, nem tudhatod még, hogy ez a te napod lesz, vagy sem, de készen állsz arra, hogy elfogadd. Kockáztatsz. Ez pont ugyanolyan, mint amikor belovagolsz a pályára az olimpiai aranyért... A lovad nem tudja, hogy ez egy nagy nap. A lovak annyira érzékenyek, hogy képesek érezni a túl nagy nyomást, képesek megérezni, hogy valami nincs rendben, valami más. Én megpróbálok ezt elkerülni. Rendkívül fontos, hogy mindkét esetet elfogadjuk. Sikerül, vagy nem sikerül. Ez az elfogadás abban is segít, hogy magabiztosan lovagoljunk és a pályán ki-

Forrás: *Practical Horseman*
Somogyvári Anett

Mikor, ki, hol, hogyan?

KALANDOZÁSOK A MILITARY TÖRTÉNETÉBEN

1992-t írunk, a barcelonai olimpia évében járunk. A cikksorozat előző, az októberi Pegazusban megjelent részében hosszasan idéztük Kovács Istvánt, aki „Edzői szubjektív” címen részletes visszaemlékezést írt az olimpiai felkészülésről. Folytatjuk, de ezúttal már a barcelonai események felidézéséhez hívjuk segítségül Kovács István írását. Aztán rátérünk arra is, hogy maguk a résztvevők hogyan élték meg az olimpiát.

„Közben itthon komoly felkészülés folyt. A meleg beköszöntével az egyes számú lovakkal délben kezdtünk dolgozni, merthogy El Montanyában is meleg lesz. Szoknia kellett lónak, lovasnak. Amikor lehetett, vagy szükség volt rá, a leveleki tóban, illetve Sóstón úsztattuk a lovakat, láb-kímélő, tüdőmunka-javító hatása miatt. Sze-

utazhatunk a négy lóval, mert négy versenyzőre és négy lóápolóra van lehetőség. Az állatorvos az egyik lóápoló helyén, én a másikon utazhatom. Én mondtam, hogy a felmérőverseny július 5-6-án lesz, csak azután hirdetek csapatot, valamint négy lóápolóra minimálisan szükség van, mert az előzetes információk szerint a

képességű párost, de Gála – lovasa elmondása szerint – a felkészülés során ott-hon az istállóban megsérült, emiatt egy edzőtábor is kihagyott, és azóta sokat laborált sérült elejével.

A lovak a Tattersall lószállítójával Németh doktor, Tuska Pál és Jobbágyi József kíséretében, a tervek szerint, jó állapotban érkeztek meg El Montanyába. A versenyzők és én az első különgéppel repültünk. Barcelonába érkezésünkkel már volt egy kis probléma az akkreditációs kártyák cserélése körül, emiatt elég későn jutottunk ki a lovakhoz. Tuskáké akkreditációs kártyáit is ki kellett cserélni, mert e nélkül nem tudtak közlekedni. Németh doktorral Barcelonába mentek, így egy napig én nem láttam a lovakat. Ez volt a dolgom (?!). Rettenetesen meleg volt. Örültem, hogy egész nyáron délben lovagoltunk.

Wolfgang Feld csodálatos pályát épített. Korrekt, a kombinációkban alternatív megoldási lehetőséggel, döntő mértékben a fennsíkon, a crosson egyharmadnyi emelkedővel és lejtővel, de többségében technikus, szintkülönbséges ugrásokkal. A nagyügetőn egy golfpályán kellett keresztülmenni. A meredek emelkedőn a pályabemutató alatt elakadtak a terepjárók a frissen felázott talajon. A hőség és a nehézsége miatt ez szakaszt le is rövidítették. A terepnapon hideg zuhanyalagúton keresztül érkeztek a lovasok a hűguta megakadályozása érdekében, de hatalmas tartályokban jeges víz is bőven állt rendelkezésre.

A csapatról: Sós Attila Zsizsikkal egy önmagához képest elfogadható programot

rettem volna, ha a galopp-pályán siker, illetve vagy akadálylovaglason veszünk részt, de ezt a tervem nem tudtam megvalósítani, részben a fiúk nagy részének ellenállása, részben az idő hiánya miatt.

Mindegyik lovas fejlődésének legnagyobb gátja a független, korrekt, aktív ülés hiánya volt. Bár nem népszerű, de hasznos volt a reggeli kötelező félórás egymás futószárazása, felügyelet mellett. Itt kénytelenek voltak mások és saját maguk mozgásának analízálására és annak javítására.

Június közepén egy alkalommal felrendelt a Szövetség vezetése Budapestre. Téma az utazással kapcsolatos megbeszélés. Ezzel szemben nem megbeszélés volt, hanem közölték, hogy összesen nyolcan

versenyzők elszállásolása az olimpiai faluban lesz, a lovaké pedig a 68 km-re lévő El Montanyában, de a terepversenyen a start, a cél és az istállók között is több kilométer távolság van. Ilyen feltételek mellett még a négy fő is kevés. Hosszas vita következett. Azon gondolkodtam, hogy bedobom a törölközőt, de nem mertem megtenni a fiúk miatt. Amellett kitarítottam, hogy nem tudom, ki a négy fő, de a lóápolók vonatkozásában belementem azzal az ígérettel, hogy a többi szakági küldött és résztvevő a segítségünkre lesz.

A felmérőversenyen Gála szerepelt a leggyengébben, de az állatorvosi vizsgálat szerint sem tudta volna teljesíteni az olimpiai feladatot. Nagyon sajnáltam ezt a jó

lovagolt. Terepen brillírozott. A legnagyobb melegben indult. Ennek ellenére jó tempóban, a kombinációkat két kivétellel egyenesből ugorva nagy tetszést aratott a szakértő közönség soraiban. Ugyanígy brillírozott a harmadik napon. Hibátlan lovaglással, alapidőn belül teljesítették a rendkívül nehéz pályát, pedig az állatorvosi vizsgálat után a szervezők által biztosított lószállítókkal a barcelonai Real Club de Polóba kellett menni a díjügrásra, ami még további terhet rótt lóra, emberre egyaránt. Többórás út volt konvojban.

Hercegfalvi Tibor Lumpplal a vártnál gyengébben díjlovagolt, ugyanis mikor körbe lovagolta a négyszöget, a vezetőbíró megállította és a sarkantyúja megfordítására utasította, mert annak taraja, ha enyhén is, de felfelé állt. Tibor kivágta, gyorsan megfordítottuk, így a kapott időn belül elkezdhetette, igaz, egy kissé vörös fejével a programot. A terepen megfontolt lovaglással, a biztonságra törekedve, akadályhiba nélkül teljesítette a pályát. Az ugróversenyen két verőhibával a középmezőnyben végzett. Ez kiváló teljesítmény volt az együttes részéről.

Bubán Zsolt Hófehérkével a csapatból a második legjobb programot lovagolta, 18 társát utasítva maga mögé. A terepen jó ritmusban ment, de a cross 18-as ugrásánál a B elem előtt eshetett át a ló a holtponton, ezért nem volt ereje elugrani, megállt, de levegőhöz jutva tovább folytatta a versenyt, akadályhiba nélkül, időtűléssel. Amatőr lovastól ez nagyon szép teljesítmény. Egyébként ezt ugyan nem tudom biztosan, de talán csak ők ketten voltak Ling Attilával amatőrök az egész mezőnyben.

Három lovunk volt a célban, összesen egy megállással, időtűléssel. Nagyon boldogok voltunk, a nekünk drukkoló kis magyar táborral együtt. Estére Hófehérke első bal bokája kezdett melegedni. Tovább hűtöttük, egész éjjel dolgoztunk. Reggel az állatorvosi vizsgán hat társával együtt a nem teljesen tisztán ügétők csapatába állították félre. Bekerült ebbe a csapatba a vége felé elővezetett, aranyéremre esélyes angol csapattag, Murphy Himself is, Ian Stark csodalóva. Így mindegyik ló kizárára került a vezetőbíró döntése alapján. Ezzel elszállt az angol csapat aranyérmével a mi csapatértékelésünk is.

Ling Attila Hamupipőkével ugyan a legjobb díjlovaglóprogramot lovagolta, de a nagyügetőn már késve érkezett meg. A tízperces kötelező pihenő alatti állatorvosi kontrollon túljutott, de a 15-ös számú oxernél lóva a bal vállán mellé vitte. Attila minden különösebb rendezés nélkül még kétszer megkísérelte az ugratást – sikertelenül –, ezért kizárták...” – idézte fel Kovács István edző az eseményeket.

Az edzői szubjektív után érdemes megismerni a négy olimpikon visszaemlékezését, értékelését is. Elsőként Bubán Zsoltot kértem, hogy idézze fel, miként élte meg a nevezetes időszakot.

Edzőtáborok sora jellemezte az időszakot, amelyre vinni kellett harmadik lovat is, hogy minél több időt tölthessünk lovon, viszont lóápoló nem tarthatott velünk. A napi program tartalmas volt, párokban egymást futószáraztuk kengyel, illetve szár nélkül; aztán kengyel nélküli lovardai program következett; majd a lovak lelovaglása a heti munkarendnek megfelelően, levezetésképpen pedig a lovak ellátása (etetés, itatás, ápolás, trágázás). A lóápoló nélküli munkának a kiskunhalasiaknál lett vége először, mivel akkori parancsnokuk, Dózsa Károly ezt nem látta jónak, és »kiutalt« lovasainak egy-egy lóápolót. Számunkra ez otthon oldó-

1. A militarycsapat Barcelonában: balról Hercegfalvi Tibor, Ling Attila, Bubán Zsolt, Sós Attila
 2. A militarylovas olimpiai küldöttség: balról Jobbágyi József, Bubán Zsolt, Hercegfalvi Tibor, Sós Attila, Tuska Pál
 3. Olimpiai fogadalmötétel az Operaházban.
 A fotón bekarikázottak balról Hercegfalvi Tibor, Ling Attila, Tuska Pál, Bubán Zsolt, Dallos Gyula, Jobbágyi József, Sós Attila, Göttler Vilmos

„A felkészülés Kovács István – klubedzőm – válogatott edzőnek való megválasztásával kezdődött 1990-ben. Két lóval dolgoztam akkor amatőr lovasként a matematika-tanári állásom mellett. Hófehérke (Hargita, Aldató–Alibi) B kategóriában, míg Mákvirág (Martalóc, Magiszter–Madár) C kategóriában versenyzett eredményesen az olimpia előtti évben, illetve Mákvirág nemzetközi versenyen is megmérettetett, 1990-ben az ausztriai Neumarktban L kategóriában második helyezett lett.

dott meg Nyíregyházán, a két utolsó edzőtáborban, ahol a hazai személyzet jelen volt. Bizonyára azért volt ez a lóápolódsi, hogy még közelebb kerüljünk lovainkhoz. Amit azóta sem tudok megérteni, hogy akkor miért nem utazhattunk ugyanúgy a lovainkkal, mint azt Dallos Gyula is tette. Lovaink az úton, illetve kint számukra majdnem ismeretlen lovasokkal töltötték az időt, míg mi itthon lovagoltunk más lovakon.

A téli edzőtáborok eredményeként a lovak javultak idomítottágban, ugrásban és kon-

dicionálisan egyaránt. Ami visszatetsző volt számunkra, azok a bizonyos pszichológiai beszélgetések a vezetőedző és a lovasok (egyenként) között, amit minden eset után nyilván megbeszéltünk, s melyek számunkra inkább összeugratásnak tün-tek, mint építő munkálkodásnak.

A szabadtéri munkák során lovaink igen szép ütemben fejlődtek, bár hozzá kell ten- nem, hogy vezetőedző nem engedhet meg magának olyant, hogy rossz távolságú kombinációkba vezényli be a társaságot, melynek eredménye a lóval történő bukás (részesei: Hercegfalvi, Tuska, Sós). Szá- momra a legnagyobb krízis az volt, amikor négy napra kórházba kerültem egy visszér- műtét miatt, s addig klubedzőm készítette lovamat, Mákvirágot. Mint utólag kiderült, a nem kevés vágtamunkát a gyümölcsösben, tárcsázott talajon végezte el, minék követ- kezménye a ló jobb elején megjelenő in- hűveltyágulat lett 1991 őszén. Ezen az őszön minősültek hárman az olimpiára: Bohátka László és Gála, Hercegfalvi Tibor és Lump, valamint Ling Attila és Hamupipőke.

MÚLTIDÉZÉSRE HÍVUNK

E cikksorozat szerzőinek nem feladata a történések miéértjének és okának kuta- tása, feltárása, mi csak a tények közlé- sére szorítokozunk. Amennyiben mégis összefüggéseket, esetleg tanulságokat is fellelnének az egyes korszakok sike- rei és kudarcai között, akkor lehet, hogy azzal a ma és a jövő sportját is segítjük.

Tuska – Zátony páros is minősült az ekkor bemutatott teljesítményével az olimpiára. Hazaérkezve rögtön a soron következő versenyen, a hazai ob első fordulóján jelen- tem meg Debrecenben másodszerű lovam- mal C (nehéz) kategóriában. Hófehérke biztosan teljesített, a díjlovaglást és a terep- versenyt követően az első helyen állt, majd a külföldi versenyről egyenesen ideérkező, kimerült lovasának köszönhetően a díjuga- tás után a harmadik helyre esett vissza. Edzőmmel való hosszás megbeszélést kö-

kívül még hat helyi sportoló utazott ki, köz- tük az éremesélyes Szabó Tünde, aki ezüst- éremmel tért haza.

Barcelonába érkezve találkoztunk először a nagy meleget kísérő nagyfokú páratarta- lommal. Nem örültünk neki, a lovak még úgy se. Az olimpiai falu és az ellátás szenzációs volt. Lovaink, illetve a díjlovas aréna és a terepverseny 70 kilométerre voltak a falu- tól, ami nem egészen jó egy lovasember számára. Szépen, jól megépített tereppá- lyát láthattunk, amelynek ideális meglova- glása nem kis fejtörést okozott számunkra.

Nyilván a terepverseny volt a legnagyobb feladat, ahol csapatunkból az elsőnek indu- ló Sós Attila (Zsizsik) szenzációs lovaglást mutatva, a nyolc »jockey« kombinációból ötöt szembe egyenes úton teljesítve, »csak« időtűllépéssel ért célba. Másodiknak indul- va Hófehérkével a nyolcból hármat egye- nesen teljesítve, egy megállással, s jelentős időtűllépéssel értem célba; a csapat harma- dik tagja, Hercegfalvi Tibor (Lump) pedig szintén csak jelentős időtűllépést vétett. A csapatunkban negyedikként induló Ling At- tila – Hamupipőke páros a terepverseny egyharmadát követően felbukott, a ló meg- sérült, s így feladni kényyszerültek a további küzdelmet. A tévé az ő teljesítményét közve- títette, amely a bukásig teljesen meggyőző, biztos, korrekt képet mutatott. Itt jegyzem meg, hogy ez a páros volt a legeredménye- sebb a díjlovaglásban csapatunkból.

A harmadik napi versenyre csapatunk két főre fogyatkozott, mivel lovamat kétszeri visszahívást követően kizárták a kondíció- vizsgán. Sánta nem volt, de egyenes sem. »Sóska« a harmadik napon oly szenzáció- san lovagolt, hogy egyrészt az oly kevés hibátlan lovas egyike lett, másrészt azon kevés lovasok közé tartozott, akiknek a kö- zönség a pálya teljesítésének vége felé, il- letve azt követően ollandott. Felemelő érzés volt számunkra is! – idézte fel Bubán Zsolt az emlékezetes eseményeket.

„Az olimpiát követően én is azok közé a sportolók közé tartozom, akik vallják, hogy aki egyszer ide kikerült, az mindig ide vágyik vissza. Jelenleg is a két olimpiai lovassportágban – military, díjugratás – dolgozom, mint lovasedző, versenybíró, pályatervező” – tette hozzá.

1. Az akkori Bubán Zsolt | 2. Bubán Zsolt az olimpiai terepen Hófehérkével (1984 p. k., 1223 Hargita – 805 Aldató, Aldató, tenyésztője és tulajdonosa a Mg-i Főiskola Nyíregyháza)

1992 tavaszán ment a csapat másik része minősülni a franciaországi Saumurbe: Fülöp Sándor és Hütlen, Jobbágyi József és Mámor, Sós Attila és Zsizsik, Tuska Pál és Zátony, valamint jómagam és lovam, Mákvirág.

Fülöp bukott, ahogy én is (Mákvirág in- hűveltyproblémája kiújult), Sós nagyszerű lovaglást mutatva minősült, míg Jobbágyi és Tuska kör- belovagolták a nehéz terepet, de nem mi- nősültek. Fájó, hogy később, de már későn derült ki, hogy a vezetés nem volt tisztában az akkori minősítési feltételekkel, ami szerint a

vetően úgy határoztunk, hogy bevállaljuk Hófehérkével a minősítés megkísérlését Rómában, az Európa-kupa finálén.

A döntés jónak bizonyult. Az eredmény – egyéni 15. helyezés – minősülést jelentett, többek között egykori nagyon jó barátom- nak, Nádházi Árpának, a »Kicsinek« kö- szönhetően, aki szállítójárművet keresett a kiutazáshoz és váltósofőr, illetve lóápoló, s nem utolsósorban kiváló szaktanácsadó volt mellettem önként, barátságból.

Az olimpia előtti időszak valami misztikum volt itt Nyíregyházán, mivel a két lovason

Tuska Pál

**Az
egészségünkért,
és hogy működjön
az ország:**

**KÉRJE A
3. OLTÁST!**

Apró figyelmeztetések télvíz

A hideg idő beköszöntött, és minden lónak jól jöhet egy kis plusz kényeztetés. A hideg, a sok csapadék, a korai sötétedés és a karámban töltött órák számának csökkenése befolyásolhatja a lovak hangulatát. Kedveskedhetünk nekik sokféleképpen.

PATAÁPOLÁS

Amíg még járhatóak a karámbok, de már javában sarasak, gyakran mossuk le a sarat, és kenjük be a patákat alaposan kívül és belül is pataszírral. Ennek segítségével bizonyos ideig kívül tudhatjuk a vizet, ami rothadást okozhat hosszú távon. Ajánlott még fakátrányos pataápoló használata is a pata talpi felületén, amely szintén némi védelmet nyújt.

RÖVID SZŐRÖK

A lovak is, mint minden állat, ősszel szőrváltáson esnek át és a nyári rövid, fényes szálak helyett hosszabbak nőnek, a lovak színe is kismértékben változik.

Nagy kérdés, hogy nyírjuk vagy ne. Átgondolandó a nyírás a munka szempontjából mindenképpen. Ha például a ló vagy

póni heti néhány alkalommal könnyebb munkát végez, melynek következtében nem vagy kevésbé izzad meg, akkor nincs értelme nyírni, csak problémát okoz a takarók változtatása. Kimondottan káros az egészségre a karámban, azaz ridegtartás-

FOTÓ: SOMOGYVÁRI ANETT

ban tartott lovak nyírása, hiszen számukra a téli szőr jelenti a védelmet a hideg, az eső, a hó és a szél elől. A karámban tartott lovak túl gyakori tisztítása sem túl célszerű, hiszen a kosz és csapadék együttállásából kialakult fagygyűző réteg védelmezi a vadlovakat is a természetben.

Ha ennél többször dolgozik lovunk keményebb, nagyobb megerőltetéssel járó munkában, akkor mindenképpen célszerű megnyírni, de ebben az esetben is több fazon közül választhatunk, ezt érdemes szakemberre bízni, aki felvilágosít, mely típusnak mi az előnye. A nyírást követően ügyelnünk kell a takarásra. Mindenképpen be kell szereznünk egy vastag téli takarót, egy közepes téli takarót és egy polárt. Ez a minimum, amennyiben a nyírás mellett döntünk.

idején

A felszerelések tisztasága a téli időszakban is nagyon fontos – a nagyobb szőrzet esetében az izzadság, a rövidebb szőr esetén a kidörzsölés okozhat kellemetlenséget.

VITAMINOK, TÁPLÁLÉK-KIEGÉSZÍTŐK

Sokféle nézet kering a lovak vitaminjaival és kiegészítő takarmányaival kapcsolatban. Érdemes megfigyelni a lovunkat, mert amennyiben zab és széna mellett megfelelő mennyiségű alommal egészséges és jól érzi magát, akkor nem kell kiegészíteni a takarmányozását. Amennyiben valamilyen egészségi problémája van – vagy úgy véljük, hogy van –, érdemes állatorvossal egyeztetve választani a lehetőségek közül, és nem önállóan kísérletezgetni, mert az sem a pénztárcánk, de lehet, hogy lovunknak sem lesz túl jó. A téli hónapok megterhelik mindannyiunk szervezetét, ügyeljenek a lovak mellett a saját egészségükre is! Öltözzetek rétegesen a lovardában is!

Csilló Rita

HORSE
TRANS
CARGO

Horse Trans
Cargo Kft.

Telefon:
(20) 9357-375
Fax:
(52) 211-005
E-mail:
info@horsetrans.hu

Nemzetközi lószállítás.
Gyűjtőfuvarozás hetente,
igen kedvező áron.
Versenyekre, igény szerint.

www.horsetrans.hu

BOGNÁRLÓ = MINŐSÉG

kancát adok – csikót kapok

+36-30/631-4883

www.bognarmenes.hu

bognarboriskft@gmail.com

MINŐSÉG = BOGNÁRLÓ

KÉRDEZZ, FELELEK MINDENRE!

Aki válaszol:

LOSONCZY ANIKÓ

Az idei felnőtt Eb döntőse,
a nemzetközileg elismert máriakálnoki
díjlovaglóközpont vezetője

Mi a legkorábbi emléked?

Húgom születése. Anyukámék épp hogy bezálltak a liftbe, a kórház portás bácsija már mutatta is a képernyőjén a kis húgomat.

Van olyan idézet, amire sokat gondolsz, amely szerint az életed próbáld élni?

„Ami nem öl meg, az megerősít.”

Ki ismer a legjobban?

Az anyukám.

Mi volt a legjobb ajándék, amit valaha kaptál?

Abban a szerencsés helyzetben vagyok, hogy életem során sok emlékezetes és szép ajándékot kaptam, nem tudnék csak egyet kiemelni.

Ki az, akit a legjobban csodálsz és miért?

Az édesanyámat, mert egyszerűen ő a legjobb.

Mikor voltál a legboldogabb?

Ezt nehéz megmondani, hisz általában boldog ember vagyok.

Mi a legnagyobb félelmed?

Elveszíteni egy hozzám közel álló személyt.

Mi volt a legelső gondolatod ma?

De hideg van!

Mi tesz boldogtalanná?

Ha valami nem úgy sikerül, ahogy elterveztem.

Mely általad birtokolt tárgy a legkedvesebb számodra?

Nem ragaszkodom a tárgyakhoz.

Ha a jövőbe tekintesz, mit látsz?

Magamat az olimpián.

Mi a legidegesítőbb jellemvonásod?

Sajnos van több is. Családom számára a telefonom.

Mi a legidegesítőbb jellemvonás, amit a legjobban utálsz másokban?

Agresszivitás.

Mi a bűnös örömed?

A dohányzás.

Mi az, amit a szüleidnek köszönhetsz?

Az egész életemet.

Mi az, amit a legjobban szeretsz az életben?

Hogy azt csinálhatom, amit szeretek.

Mi volt életed legjobb választása?

Amikor a lovassportot választottam.

Ki vagy kik ülnének melletted egy álom-vacsoraasztalnál?

A családom.

FOTÓ: SOMGYVÁRI ANETT

Mi volt a legrosszabb munka, amit végeztél?

Kutya-macska eledelboltban csirkeláb-csomagolás.

Mit változtatnál meg, ha vissza tudnál repülni az időben?

Hiszek abban, hogy minden okkal történik az életünkben. Ha változtatnék valamin, nem lennék az az ember, aki ma vagyok.

Nevez meg egy valamit, ami változtathatna az életminőségeden!

Ha egy nap nem 24 órából állna!

Mi a legnagyobb eredményed?

Az Európa-bajnokságon a top 30-ba kerülés.

Hol szeretnél most lenni?

Ott, ahol vagyok.

Mi volt a legkiábrándítóbb dolog az életedben?

Csalódás valakiben, akiben megbíztam.

Minek az illatát szereted a legjobban?

Anya húslevesének.

Mi a legfontosabb tanulság az eddigi életedből?

Hogy nincs lehetetlen.

Milyen karakternek öltöznél farsangkor?

Nem vagyok az a beöltözős típus.

Kitől kérnél bocsánatot?

Mindenkitől, akit valaha akarva vagy akaratlanul megbántottam.

Mit jelent számodra az a szó, hogy szeretet?

Bizalom, biztonság, önzetlenség.

Hol tudsz a legjobban ellazulni?

A fürdőkádban.

Milyen szupererőt szeretnél?

Néha szeretném megállítani az időt, és élvezni az itt és mostot.

Mikor sírtál utoljára és miért?

Az Európa-bajnokságon a taxiban, mikor realizáltam, hogy továbbjutottam a döntőbe.

Van bármi az életedben, amiről álmództál, hogy megtedd, de eddig még nem sikerült?

Egy téli versenyszezont Wellingtonban tölteni és ott versenyezni.

Mikor voltál legközelebb a halálhoz?

Kb. 15 éve egy autóbalesetben.

Mit szeretnél, hogyan emlékezzek rád?

Szeretettel.

**A kérdéseket feltette:
Somogyvári Anett**

EGY FOTÓ EGY TÖRTÉNET

Azt mondják, minden jó fotó történetet mesél, de legtöbbször nem tudni, mi van mögötte. Pedig gyakran nemcsak a kép maga különleges, hanem az is, ahogyan készült. Ezért gondoltam úgy, hogy a Pegazusban egy sorozat keretében néhány általam érdekesnek, vagy nehezen elkészíthetőnek gondolt kép keletkezésének történetét megosztom az olvasókkal.

A fény-árnyék különleges játéka, a tér tagozódása, a rétegek érzékeltetése egy sík képen mindig is nagyon vonzott, és a festészet mellett a fotózás az, amivel a legjobban megmutathatunk olyan jelenségeket, pillanatokat, amelyek felett elsiklik az egyszerű szemlélő, vagy elsőre nem látja meg bennük a szépséget, az érdekes hatást.

Sokszor az a legnagyobb kihívás, hogy mások számára is láthatóvá tegyük mindazt, amit szeretnénk, hiszen nem elég meglátni, de rögzíteni is tudni kell.

Ezt a képet a Nemzeti Lovardában rendezett lovastorna-világbajnokságon készítettem a sátorfedeles melegítőben, illetve kívülről, a sátor oldalát adó hálón keresztül.

A sűrű hálón való „átfotózás” megoldoztatja a fényképezőgépet, nem tudja, hogy mit szeretnék, a hálót fotózni, vagy ami mögötte van. Kompromisszum kell, hiszen ha nagyon mögé fókuszálok, elvesz a háló textúrája, ha pedig nagyon a hálóra kerül az élesség, akkor túl elmosódott lesz a többi réteg, elvesz a tér. Viszonylag

nagy mélységélesség-választással lehet ezt a problémát megoldani, ennek eredményeképp egy több rétegből álló fotó született. Az előtérben látszik a sűrű szövésű hálós „fal” rajzolata, mögötte egy melegítő volizsos, a háttérben már elmosódottabban egy másik ló futószáron, leg hátul a talajon melegítő, várakozó lovas-

tornászok, végül a hátsó fal, amin a környező fák árnyékai láthatók.

Ritka, nem megismételhető pillanatokat élttem át, melyekből egyet mindenképp szerettem volna megörökíteni, pont úgy, ahogy azt én láttam. Nem volt egyszerű feladat a kompozíció „elkapása”, sok időbe telt, míg minden úgy mozdult, ahogy

elképzelttem. A végeredmény egy ködösnek tűnő érdekes fotó lett, ami jól érzékelteti a lovastornászok légiességét, az egymásba olvadó rétegek mélységet adnak a képnek, és a szemlélőt gondolkodásra készíti a látvány.

Somogyvári Anett

FOTÓ: SOMOGYVÁRI ANETT, TÖRÖK NORBERT, VÁRALJAI JÁNOS, VÁRALJAI ZOLTÁN, VONCZEM GABRIELLA

ÉLETKÉPEK 2021

E Rank 1	H Rank 1	C Rank 1	M Rank 1	B Rank 1
82.125	79.800	83.150	79.875	81.975

81.385%
OFFICIAL SCORE
#1
Simone Pearson
Destano

Díjugrató országos fedett pályás verseny – Budapest (Nemzeti Lovarda)
2021. október 29–31.

Október 29., péntek:

1. vrsz. 90 cm nyitott:

1. Sonnewend Rozi – Heléna / Steel Fire Team SE
2. Molnár Klaudia Brigitta – Lótus MT / Champions Team LKE
3. Tömösközi Alíz – Cunami / Horizont LK SE

2. vrsz. 100 cm nyitott

1. Eszes Ferenc – Lanting / Hárskúti Lovas Klub
2. Gregor Alexandra Dóra – Starthago / Varga Ménes GYLE
3. Krepcsik Lara – Inshallah / Öregkő Lovasai Egyesület

3. vrsz. 100 cm 5 éves lovak

1. Faluhelyi Ádám – Diasandro Blue / Fábianscsics Horses SE
2. Debreceni Fanni – DB Cassbhan / Bellandor LKE
3. Faluhelyi Ádám – Congran PS / Fábianscsics Horses SE

4. vrsz. 100 cm nyitott

1. Burucs Borbála – Mystic / Viktor-i Sportegyesület
2. Fésűs Gréta – Hunter Dadero Z / Champions Team LKE
3. Blaskó Nikolett – Lay Your Love on Z / Némethy Bertalan Alapítvány

5. vrsz. 110 cm 6 éves lovak

1. Eszes Ferenc – Kansas VL / Hárskúti Lovas Klub
2. Takács Petra – My Way VL / Takács Horses SE
3. Mráz Tamás – TM Diacor / Badacsonyi Lovas Sport Club

6. vrsz. 120 cm nyitott

1. Füzér Gábor – Cariona / Kiskunhalasi LTSE
2. Göttler Vilmos – Jégvirág / Champions Team LKE
3. Bohák-Debreczeni Éva – Sáripuszta Hadnagy / Champions Team LKE

7. vrsz. 130 cm nyitott

1. Mráz Tamás – El Conithero / Badacsonyi Lovas Sport Club

2. Ifj. Lázár Zoltán – Candide / Lázár Lovaspark SE
3. Weinhardt Virág – Equest Cha-Cha / Kiskunhalasi LTSE

Október 30., szombat:

8. vrsz. 90 cm nyitott

1. Tamás Csaba – Ankét / Danubia Lovasház
2. Hárskúti Zsófia – Carla / Tóth Tanya LSE
3. Flanek Regina – Zeppelin / Grand Hope Lovassport és Művészeti Egy.

9. vrsz. 100 cm nyitott

1. Godzsák Inez – Cartier / Horizont LK SE
2. Kovács Dóra – Cannenta HB / Viktor-i Sportegyesület
3. Tóth Martin – Garina / TM Lovasok SE

10. vrsz. 100 cm kezdő lovas

1. Kölcsey Virág – Can't Stop VH Scheefkasteel Z
2. Vass Eszter Zsanett – Why Me del Tiglio / Szkíta SE
3. Jakab Levente – Leonce Mouse / Kenesei Lovas Club

3. Petrus Olívia – Venom / Viktor-i Sportegyesület
3. Freisleben Zsófia – BK Calidon / B-King Lovas SE

3. Freisleben Zsófia – BK Calidon / B-King Lovas SE

11. vrsz. 100 cm 5 éves lovak

1. Mráz Tamás – TM Kannan's King / Badacsonyi Lovas Sport Club
2. Lehotai Máté – Comero / Fábianscsics Horses SE
3. Faluhelyi Ádám – Diasandro Blue / Fábianscsics Horses SE

12. vrsz. 110 cm ifjúsági

1. Kovács Noémi – Calinka de Bognár / Kenesei Lovas Club
2. Gorzó Eszter – Arwen / Cseszterlint LKE
3. Fésűs Gréta – Hunter Dadero Z / Champions Team LKE

13. vrsz. 110 cm amatőr

1. Török Fanni – Chicos Flight / Viktor-i Sportegyesület
2. Nemes Dorka – El Coronita / Viktor-i Sportegyesület
3. Varnyú Lilla – Popeye / Airvent Lovas Club

14. vrsz. 110 cm 6 éves lovak

1. Eszes Ferenc – Kansas VL / Hárskúti Lovas Klub
2. Mráz Tamás – TM Diacor / Badacsonyi Lovas Sport Club

3. Babinszki László – Meru / Gerber Birtok
3. Budai Virág – Lady in Red HX / Fábianscsics Horses SE

15. vrsz. 120 cm nyitott

1. Szuhai Rodrigo – Jay Jay / Diósgyőri VTK
2. Ifj. Szuhai Gyula – Perth Jackson / Diósgyőri VTK
2. Bohák-Debreczeni Éva – Sáripuszta Hadnagy / Champions Team LKE

16. vrsz. 130 cm nyitott

1. Búza Krisztián – Landsdream / Cseszterlint LKE
2. Búza Krisztián – Galestra / Cseszterlint LKE
3. Ifj. Lázár Zoltán – Candide / Lázár Lovaspark SE

Október 31., vasárnap:

17. vrsz. 90 cm nyitott

1. Debreceni Fanni – DB GI Citsun II / Bellandor LKE
2. Kardos Réka – Winter's Tale / RéCsen LSE
3. Simon Dzenifer – Katica / Fehér Patkó LSE

18. vrsz. 100 cm kezdő lovas

1. Várai Judit – Jeges / Prosper LK
2. Halmi Krisztina – Bella / Fehér Patkó LSE
2. Schäffer Róza – Aramis-B / Budapesti Lovas Klub

19. vrsz. 100 cm nyitott

1. Grósz-Török Mónika – Kajsziparack / Viktor-i Sportegyesület
2. Kölcsey Virág – Can't Stop vh Scheefkasteel Z / Badacsonyi Lovas Sport Club
3. Debreceni Fanni – DB GI Citsun II / Bellandor LKE

20. vrsz. 110 cm nyitott

1. Hermann Zsófia – Nobel van het Greevenhof Z / Hortobágyi Lovas SE
2. Fésűs Gréta – Hunter Dadero Z / Champions Team LKE
3. Tóth Boglárka – Shere Khan / Varga Ménes GYLE

21. vrsz. 110 cm amatőr

1. Koperniczky Lilla – Desdemona / Viktor-i Sportegyesület
2. Szarvas Júlia – Avatar / Viktor-i Sportegyesület
3. Nemes Dorka – El Coronita / Viktor-i Sportegyesület

Magyar Lovassport Szövetség

22. vrsz. 115 cm ifjúsági

1. Gorzó Eszter – Arwen / Cseszterlint LKE
2. Jankovics Patrik Balázs – Cento / Kerta SE
3. Fésűs Gréta – Hunter Dadero Z / Champions Team LKE

23. vrsz. 125 cm nyitott

1. Göttler Vilmos – Jégvirág / Champions Team LKE
2. Kovács Roland – Conscience / Castilia Kft.
3. Bohák-Debreczeni Éva – Sárípuszta Hadnagy / Champions Team LKE

24. vrsz. 135 cm nyitott

1. Ifj. Szuhai Gyula – Perth Jackson / Diósgyőri VTK
2. Szuhai Rodrigo – JayJay / Diósgyőri VTK
3. Ifj. Lázár Zoltán – Candide / Lázár Lovaspark SE

Egri Zoltán Díjugrató Emlékverseny – Szilvásvárad

2021. november 5–7.

November 5., péntek:

1. vrsz. 90 cm nyitott

1. Karasszon Dániel – Conmir T / Debreceni LA KH
1. Bandi Zsanett – Lira / Diósgyőri VTK
2. Dr. Korill Krisztina – Lyon / Garai SE

2. vrsz. 100 cm kezdő lovas

1. Kiss Johanna Janka – Diaboló / Prosper LK
2. Hegedűs Laura Lili – Berkenye / Prosper LK
3. Nagy Zsófia – Cher M / Prosper LK

3. vrsz. 100 cm nyitott

1. Kiss Kamilla Blanka – Karola / Lotus LE
2. Kiss Johanna Janka – Diaboló / Prosper LK
3. Porubjászki Alexandra – Ballerina Sz / Miskolc-Bükkalja LK

4. vrsz. 100 cm 5 éves lovak

1. Berkes Máté – Cornetto Blue Sz / Gyula Farm Miskolc LSC
1. Gulyás Dominik – Ameko Kannandale / Ameko LSE
3. Csontos Zsuzsa – Luton / Debreceni LA KH

5. vrsz. 110 cm ifjúsági

1. Pecsora Amira Lara – Chacco Boy / GSH Team Lovas Klub SE
2. Fábíán Johanna – Katinka / GSH Team Lovas Klub SE
3. Koltai Zorka – Rádiháza Garnier / Diósgyőri VTK

6. vrsz. 110 cm amatőr

1. Dióssy András – Diva de Killem / Lotus LE
2. Borzáné Sári Enikő – Jangce / Debreceni LHSE
3. Barsi Brigitta – Carlos / Garai SE

7. vrsz. 110 cm nyitott

1. Kling Hanna – Charlotte / Diósgyőri VTK
2. Arató Lilla – Timpex Emlék / Timpex Nyíregyháza LK
3. Volosinoczkai Vanda – Numino / Tiszavasvári SE Lovasliget Lovas Szako.

8. vrsz. 110 cm 6 éves lovak

1. Ifj. Szabó Gábor – Quel Action VDS / DEAC Sport NK. Kft.
2. Ifj. Máté István – Calanthanos Boy FC / Máté-Szombati DLSE
3. Török Sándor – Lawito PSZ / Viktori Sportegyesület
3. Török Sándor – Wincenta PSZ / Viktori Sportegyesület

9. vrsz. 120 cm nyitott

1. Katarina Sovová – Rouse / SVK
2. Ifj. Szabó Gábor – Chivas vd Mullegracht / DEAC Sport NK. Kft.
2. Técsy Attila – Mr. Brown / Técsy SE

10. vrsz. 130 cm nyitott

1. Técsy Attila – Nikidam Breaker / Técsy SE
2. Ifj. Szuhai Gyula – Perth Jackson / Diósgyőri VTK
3. Ifj. Szabó Gábor – Stakkaira / DEAC Sport NK. Kft.

November 6., szombat:

11. vrsz. 90 cm nyitott

1. Gellén Diána – Prince Elvis / Debreceni LHSE
2. Dr. Korill Krisztina – Lyon / Garai SE
3. Arató Alma – Timpex Cégér / Timpex Nyíregyháza LK.

12. vrsz. 100 cm kezdő lovas

1. Hegedűs Laura Lili – Berkenye / Prosper LK
2. Kiss Johanna Janka – Diaboló / Prosper LK
3. Szabó Lea Szófia – Bonnie / Diósgyőri VTK

13. vrsz. 100 cm nyitott

1. Csizmadia Csenge – Aisha-Amira / Prosper LK
2. Nagy Zsófia – Cher M / Prosper LK
3. Garai Barnabás – Flash de Bognár / Garai SE

14. vrsz. 100 cm 5 éves lovak

1. Gulyás Dominik – Ameko Kannandale / Ameko LSE
2. Berkes Máté – Cornetto Blue Sz / Gyula Farm Miskolc LSC
3. Török Sándor – Message Me PSZ / Viktori Sportegyesület

15. vrsz. 110 cm 6 éves lovak

1. Ifj. Szabó Gábor – Quel Action VDS / DEAC Sport NK. Kft.
2. Budai Virág – Lady in Red HX / Fábíánscics Horses SE
3. Horváth Béla Bence – TM Centella / Csömöri LTKE

16. vrsz. 110 cm ifjúsági

1. Gulyás Dominik – Ameko Cupido / Ameko LSE
2. Gulyás Dominik – Ameko Kannandale / Ameko LSE
3. Oláh Mira Karina – Tailormade Carembar Blue / Cívus Lovas SE

17. vrsz. 110 cm amatőr

1. Dióssy András – Diva de Killem / Lotus LE
2. Borzáné Sári Enikő – Jangce / Debreceni LHSE

3. Dombi Gréta – Melódia / Debreceni LA KH

18. vrsz. 115 cm nyitott

1. Peller Judit – Shusha MNM / Prosper LK
2. Koltai Zorka – Rádiháza Garnier / Diósgyőri VTK
3. Gulyás Dominik – Ameko Cupido / Ameko LSE

19. vrsz. 125 cm nyitott

1. Kovács Ádám – Timpex Jupiter / Timpex Nyíregyháza LK
2. Berkes Máté – Messenger Rouge Sz / Gyula Farm Miskolc LSC
3. Koltai Zorka – Rádiháza Garnier / Diósgyőri VTK

20. vrsz. 135 cm nyitott

1. Szuhai Rodrigo – Jay Jay / Diósgyőri VTK
2. Técsy Attila – Nikidam Breaker / Técsy SE
3. Ifj. Szuhai Gyula – Perth Jackson / Diósgyőri VTK

November 7., vasárnap:

21. vrsz. 105 cm nyitott

1. Radócz Anna Ágnes – Con Carisma / Agropoint LKSE
2. Török Sándor – Wincenta PSZ / Viktori Sportegyesület
3. Földi Luca – Cisplatin / Equinor Lovas Klub

22. vrsz. 105 cm kezdő lovas

1. Kiss Johanna Janka – Diaboló / Prosper LK
2. Szabó Lea Szófia – Bonnie / Diósgyőri VTK
3. Hegedűs Laura Lili – Berkenye / Prosper LK

23. vrsz. 105 cm 5 éves lovak

1. Gulyás Dominik – Ameko Kannandale / Ameko LSE
2. Csontos Zsuzsa – Luton / Debreceni LA KH
3. Juhász Gábor – Albanese / Hajdú-Bihar LHHÖ SKE

24. vrsz. 115 cm 6 éves lovak

1. Ifj. Szabó Gábor – Quel Action VDS / DEAC Sport NK. Kft.
2. Bandi Zsanett – Lancaster BMG / Diósgyőri VTK
3. Horváth Béla Bence – TM Centella / Csömöri LTKE

25. vrsz. 115 cm ifjúsági

1. Gulyás Dominik – Ameko Cupido / Ameko LSE
2. Oláh Míra Karina – Tailormade Carembar Blue / Cívus Lovas SE
3. Arató Lilla – Timpex Emlék / Timpex Nyíregyháza LK

26. vrsz. 115 cm ifjúsági

1. Dióssy András – Diva de Killem / Lotus LE
2. Barsi Brigitta – Carlos / Garai SE
3. Dombi Gréta – William de Ganad / Debreceni LA KH

27. vrsz. 120 cm nyitott

1. Zajzon András – Flashdance / Riverside LSE
2. Ifj. Szabó Gábor – Chacco Flower Sz / DEAC Sport NK. Kft.
3. Kárándi Imre – Uripont / Agropoint LKSE

28. vrsz. 130 cm nyitott

1. Ifj. Szabó Gábor – Stakkaira / DEAC Sport NK. Kft.
2. Fekete Antal – Karola / Fekete Antal Lovas SE
3. Szabó-Máriás Sára – Cantus Clay / GSH Team Lovas Klub SE

29. vrsz. 140 cm Egri Zoltán Emlékverseny

1. Szuhai Péter – Tanja / Gyula Farm Miskolc LSC
2. Szuhai Gyula – Lawisangos / Diósgyőri VTK
3. Szuhai Rodrigo – Cornet / Diósgyőri VTK

Dijugrató országos és felkészítőverseny – Kecskemét (Airvent)

2021. november 5-7.

November 5., péntek:

1. vrsz. 70-75. felkészítő

1. Kormos Eszter – I&H Bali / Equi-Plus LSE
2. Koncz Csenge – Fly Emil / Szárcsa Sportlovarda Sportegyesület
3. Vad Teofil – Cornet / Ráckeve Városi SE

2. vrsz. 80-85 cm felkészítő

1. Koncz Csenge – Fly Emil / Szárcsa Sportlovarda Sportegyesület
2. Piroska Csaba – Kanga de Muze H7 / Hetényegyházi Hullám
3. Ungvári Miklós – Labras / Vital Lovas Klub

3. vrsz. 90 cm felkészítő

1. Vági Nándor – Korax Hohenstein Leonidasz / Ráckeve Városi SE
2. Hegedűs Szofi – Vidame de Montflox / Mazepa LC
3. Sári Ádám – Déva Gidran I-20 / BS Lovas Sportegyesület

4. vrsz. 100 cm kezdő lovas

1. Hegedűs Szofi – Vidame de Montflox / Mazepa LC
2. Molnár-Tóth Csenge – Gyémánt / Platán SE

5. vrsz. 100 cm nyitott

1. Vági Nándor – Korax Hohenstein Leonidasz / Ráckeve Városi SE
2. Gorjanác Leília – Kiss Me III / Mórakalmi LSE
3. Braunitzer Enikő – PM Castolino II / Airvent Lovas Club

6. vrsz. 105 cm nyitott

1. Kelemen Fanni – Zserbó / Szikszai Military LSE
2. Erdélyi Balázs – Cher „F” / Felgyő és Térsége LE
3. Bondor Brigitta – Laberlinus van de Eukhof / Gáti Lovas SE

7. vrsz. 110 cm ifjúsági

1. Szórád Linett – PM Arosa / Airvent Lovas Club
2. Steiner Lilla – Zsáka Szimba / Rider's Club Sportegyesület

8. vrsz. 110 cm nyitott

1. Szigeti Cintia Kitti – Dália / Epona Lovas SE

2. Erdélyi Balázs – Khania „F” / Felgyő és Térsége LE
3. Vági Nándor – Korax Széplak Sóllyom / Ráckeve Városi SE

9. vrsz. 120 cm nyitott

1. Szilágyi Sándor Márk – Tűzmadár / Szilágyi Lovasclub SE
2. Erdélyi Balázs – Khania „F” / Felgyő és Térsége LE
3. Braunitzer Enikő – PM Balouville / Airvent Lovas Club

10. vrsz. 130 cm nyitott

1. Biharvári Attila – Caspar / B&H Lovas Klub
2. Kovács Péter – Chakkato el Ganador / Grand Hope Lovassport és Művészeti E.
3. Potocska Attila – Lord Carthago / Mezőhegyes Ménes KH SE

November 6., szombat:

11. vrsz. 70-75 cm felkészítő

1. Koncz Csenge – Fly Emil / Szárcsa Sportlovarda Sportegyesület
2. Auffenberg Zita – Sleepy Soldier / Gödöllői Lovas SE
3. Sebők Anikó – Athos Király / Airvent Lovas Club

12. vrsz. 80-85 cm felkészítő

1. Dalmady Réka – Red Rose River / MLSZSZ
2. Sári Ádám – Action Abby Blue Z / BS Lovas Sportegyesület
3. Marozsi Eszter – Londrina / Airvent Lovas Club

13. vrsz. 90 cm felkészítő

1. Stalter Anna – Enci / Varga Ménes GYLE
2. Sári Ádám – Action Abby Blue Z / BS Lovas Sportegyesület
2. Sári Ádám – Ballada / BS Lovas Sportegyesület

14. vrsz. 100 cm kezdő lovas

1. Kállai Szonja – Szilaj / Eclipse Díjugrató SE
2. Kovács Andrea – Vackor / Leon-Cavallo S. E.
3. Hegedűs Szofi – Vidame de Montflox / Mazepa LC

15. vrsz. 100 cm nyitott

1. Takács Sandra – Carembar's Filou / ROU
2. Braunitzer Enikő – PM Castolino II / Airvent Lovas Club

Magyar Lovassport Szövetség

3. Kelemen Fanni – Zserbó / Szikszai Military LSE

16. vrsz. 105 cm nyitott

1. Piroska Csaba – Glock / Hetényegyházi Hullám

2. Kelemen Fanni – Zserbó / Szikszai Military LSE

3. Hermann Anna – Suttogó Levendula / Bellandor LKE

17. vrsz. 110 cm ifjúsági

1. Villás Lili – T. B. Á. Cantona / Mezőhegyesi Ménes KH SE

2. Szabó Virág – Chaccari Z / Mezőhegyesi Ménes KH SE

3. Sehtere Sára – Tóbanjáró / Orion Lovas SE

18. vrsz. 110 cm nyitott

1. Mihucz Tibor – PM Linella / Airvent Lovas Club

2. Villás Lili – Maja / Mezőhegyesi Ménes KH SE

3. Vecsei Lili – PM Balzac / Airvent Lovas Club

19. vrsz. 120 cm nyitott

1. Jován Richárd – Cento-H / Mezőhegyesi Ménes KH SE

2. Farkas Nóra – Cappuccino Nadli „F” / Kurca-Menti LE

3. Molnár Dezső – PM Ivorilla / Nagykőrösi LSE

20. vrsz. 125 cm nyitott

1. Boda Szinta – Isztria / Szikszai Military LSE

2. Ódor Enikő – Jason Statham / Equitania LC

3. Jován Richárd – Cento-H / Mezőhegyesi Ménes KH SE

21. vrsz. 135 cm nyitott

1. Ódor Enikő – Jason Statham / Equitania LC

2. Ötvös Nóra – Summer Rainbow „F” / Felgyő és Térsége LE

3. Boda Csenge – Laurence / Szikszai Military LSE

November 7., vasárnap:

22. vrsz. 70-75 cm felkészítő

1. Koncz Csenge – Fly Emil / Szárcsa Sportlovarda Sportegyesület

2. Válik Antal – PM Baloubroker / Airvent Lovas Club

3. Marosvári Edina – Ragyogó / Rider's Club Sportegyesület

23. vrsz. 80-85 cm felkészítő

1. Koncz Csenge – Fly Emil / Szárcsa Sportlovarda Sportegyesület

2. Hajdú Kitti – Melena VDL / Cseszterint LKE

3. Juhász Anna – Kongó / Astrid Lovas SE

24. vrsz. 90 cm felkészítő

1. Stoics Brigitta – Legenda / Equina LSE

2. Janowsky Gréta Dorottya – Zsombor / Kurca-Menti LE

3. Nagy Nóra Bianka – Frufu / Eclipse Díjugrató SE

25. vrsz. 100 cm kezdő lovas

1. Hegedűs Szofi – Vidame de Montfrix / Mazeppa LC

2. Levente Léna – Concas / Carlo Lovassport Egyesület

3. Janovszky Gréta Dorottya – Zsombor / Kurca-Menti LE

26. vrsz. 100 cm nyitott

1. Takacs Sandra – Carembar's Fliou / ROU

2. Szöllősi Hajnal – Korax Déva Gerda / Ráckeve Városi SE

3. Vági Nándor – Korax Forrás Szellemes / Ráckeve Városi SE

27. vrsz. 105 cm nyitott

1. Vági Nándor – Korax Széplak Sóllyom / Ráckeve Városi SE

2. Forgó Anna – Emperor M / Trió Lovasklub Kft.

3. Marssó Rita Klára – Cameron / Trió Lovasklub Kft.

28. vrsz. 110 cm ifjúsági

1. Csengery Dóra – Angelina de Circee / Trió Lovasklub Kft.

2. Kállai Tamara – Blue Lightning / Eclipse Díjugrató SE

3. Szabó Luca – Mr. Calato F / Eclipse Díjugrató SE

29. vrsz. 110 cm nyitott

1. Fésűs Gréta – Hunter Dadero Z / Champions Team LKE

2. Vecsei Lili – PM Balzac / Airvent Lovas Club

3. Matusch Martina – Capoeira F / Molnár János SE

31. vrsz. 130 cm nyitott

1. Boda Csenge – Laurence / Szikszai Military LSE

32. vrsz. 120 cm nyitott

1. Boda Csenge – Laurence / Szikszai Military LSE

DÍJUGRATÁS

- December 3–5.** CSI2* – Budapest (Nemzeti Lovarda)
December 5. Csongrád megyei fedeles kupa 1. forduló – Balástya
December 10–12. Kiemelt verseny – Kaposvár (Pannon Lovasakadémia)
December 10–12. Országos verseny – Kecskemét
December 17–19. Országos verseny – Balatonvilágos
December 18. Regionális verseny – Debreceni Lovasakadémia

FOGATHAJTÁS

- December 9–12.** CAI-W – Genf (SUI)
December 14–20. CAI-W – London (GBR)
December 26–30. CAI-W – Mechelen (BEL)

Novemberi lapszámunk 25. oldalán helytelenül jelenítettük meg a hortobágyi CAN-C kettesfogathajtó ob fotóinak készítőjét, elnézést kérünk. A fotókat Császár Kristóf készítette.

B96 SIKERORIENTÁLT KÉPZÉS

(+ minden kategória)

www.goldenglob.hu

06/20/449-4552

06/20/200-4000

Akár 3 hét alatt jogosítvány

B96 SIKERORIENTÁLT KÉPZÉS

BOGNÁRLÓ = MINŐSÉG

Holst., Old., KWPN, BWP, SF, stb.

drága – selejt helyett

garanciával, önköltségen

www.bognarmenes.hu

30/631-4883

Vigo, Kannan, Elvis, Mylord, stb. apától

Kiscsikótól – versenylóig

MINŐSÉG = BOGNÁRLÓ

PEGAZUS

A LOVASOK LAPJA

www.magyarmezogazdasag.hu

SZERKESZTŐSÉG:

Alapító főszerkesztő: Szebenyi Dániel
 Felelős szerkesztő: Somogyvári Anett
 Szerkesztők: Kovács Réka, Stróbl Dorottya, Sári Enikő
 Tervezőszerkesztő: Végh György
 Olvasószerkesztő: Tömpe Anna

LAPTULAJDONOS:

Magyar Lovassport Szövetség

KIADÓ:

Magyar Mezőgazdasági Kiadó Kft.
 1141 Budapest, Mirtusz u. 2.

FELELŐS KIADÓ:

Sári Enikő ügyvezető igazgató
 Hájos László ügyvezető igazgató

MB MAGYAR BRANDS

6x | '16 '17 '18 '19 '20 '21

MARKETING ÉS ONLINE:

Marketingvezető: Práger Ádám
 Marketingkoordinátor: Kadosa Gábor,
 Kárpáti Eszter, Kovács Réka
 Szerkesztő: Mizsei Károly
www.magyarmezogazdasag.hu – az Agrárhírtől

KIADÓ/IRODA:

Irodavezető: Harangozó Tímea
 Operatív vezető: Laczó Angéla
 Terjesztés: Harangozó Tímea
 Pénzügy: Fontos Éva, Lénárt Diána
 Ügyfélszolgálat:
 Telefon: +36-1-470-0411; +36-30-400-4839
 Információ: Tömpe Anna
tompe.anna@magyarmezogazdasag.hu
 Telefon: +36-1-470-0411

HIRDETÉSFELVÉTEL:

Dohány Árpád (+36-70-232-4231)
 Barsi Nóra (+36-30-982-6369)

© Copyright – Magyar Lovassport Szövetség
 Tilos a lap bármely részének bármilyen formában vagy módon történő másolása, feldolgozása a kiadó előzetes engedélye nélkül!
 A kiadó adatkezelési szabályzata elérhető a www.magyarmezogazdasag.hu/adatvedelem oldalon.

ELŐFIZETÉS:

A lap megrendelhető a kiadó címén, a 06-1/273-2287-es számon és a rutikay.gyongyi@magyarmezogazdasag.hu e-mail címen.
 Előfizetésben terjeszti a Magyar Posta Zrt.
 Postacím: 1900 Budapest
 Előfizetésben megrendelhető az ország bármely postáján, a hírlapot kézbesítőknél, a www.posta.hu webshopban (<https://eshop.posta.hu/storefront/>), e-mailen a hirlapelofizetes@posta.hu vagy az elofizetes@magyarmezogazdasag.hu címen, telefonon a 06-1-767-8262 számon, levélben a MP Zrt. 1900 Budapest címen.
 Külföldre és külföldön előfizethető a Magyar Posta Zrt.-nél: www.posta.hu webshop (<https://eshop.posta.hu/storefront/>), 1900 Budapest, 06-1-767-8262, hirlapelofizetes@posta.hu, elofizetes@magyarmezogazdasag.hu
 Belföldi előfizetési díj egy évre: 8340 Ft.

TERJESZTÉS:

Terjeszti a Lapker Zrt.
 A lap megvásárolható a Lapker Zrt. országos hálózatán keresztül.

NYOMJA:

Pharma Press Nyomdaipari Kft.
 1033 Budapest, Szőlőkert utca 4/a
 Felelős vezető: Arany Tamás

ISSN: 1786-8955

NEMZETI MÉNESBIRTOK
és TANGAZDASÁG
MEZŐHEGYES

Békés, boldog karácsonyi
ünnepeket és sikerekben gazdag
új esztendőt kíván

a Nemzeti Ménesbirtok és Tangazdaság Zrt.

TIPPMIX

üregtől
SZILVESZTER
2021

2021. december 31.

KINCSEM PARK
BUDAPEST

**Kezdd nálunk
az évbúcsúztatót!**

Kincsem+**tuti**

bet.**lovi.hu**

TIPPMIX

Kezdés 13 órakor

kincsempark